

Didžiojo spaudoj

KAS KIŠASI Į KITŲ VALSTYBIŲ REIKALUS

Chicago. — Šeštadienio "Chicago Tribune" vedamajam klausia, kas kišasi į kitų valstybių vidaus reikalus, Amerika ar Sovietų Sąjunga? 1975 Helsinkio aktas susilaukė smarkios kritikos dėl to, kad Vakarai sutiko su Rytų Europos status quo. Sovietų komunizmo hegemonijai pripažino daugiau negu 114,000 kvadratinį mylių plotą, užimtą per II pasaulinį karą. Dabar sovietai kaltina Ameriką, kad ji laužo Helsinkio susitarimą, norėdama, kad išliktų ir Vakarų Europos status quo. Sovietai dar nepaaiškino, kodėl sta-

tus quo Rytuose yra šventas, o Vakaruose ne. Tokiu būdu "Pravdos" pyktis yra hipokritiškas ir klaidingas.

I Vakarų Europos reikalus sovietai kaip tik kišasi. Dar nesenai milijonus dolerių jie sukišo Portugalijos komunistų mažumai, kad neleistų sudaryti demokratinės daugumos vyriausybės. Sukišo jie milijonus ir italų komunistams, kurie, atrodo, jau gali įėti valdžion.

Laikraštis tik apgailestauja, kad sovietų kaltinimas buvo paneigtas švelniai, silpnais žodžiais.

Amerika davė daugiau nei Rusija

Kairas. — Savaitinis laikraštis Akhbar rašo, kad Egiptas iš Amerikos per dvejus metus gavo daugiau ekonominės pagalbos ir geresnėmis sąlygomis negu iš Sovietų Sąjungos per 18 metų. Maskva nuo 1958 Egiptui davė 1.1 bil. dol., kai Amerika per paskutinius dvejus metus 1.4 bil. dol. Sovietų paskola buvo duota Asvano užtvankai statyti.

Portugalai rinko parlamentą

Lisabona. — Portugalijos rinkimų rezultatai bus žinomi šiandien. Iki balsavimo dienos vyko smarkios žodžių kovos. Visame krašte vien tik penktadienį buvo apie 500 masinių susirinkimų ir demonstracijų. Keliose vietose buvo ir muštynių. Lisabonoj kairieji užpuolė liaudies demokratų automobilių eiseną. Užpuolėji tada išsuko iš automobilių ir lazdomis apkūlė užpuolikus.

VW gamins Amerikoje

Wolfburg, Vak. Vokietija. — Volkswagen kompanija pradės automobilių gaminti Amerikoje. Dar nenusistatyta, kur bus surinkimo centras, Pennsylvania ar Ohio. Per metus numatoma pagaminti 200,000 Rabbit tipo mažų automobilių. Samdys 5,500 vietinių darbininkų. Tam reikalui vokiečiai skiria nuo 150 iki 200 milijonų dolerių. Darbas fabrike pradedamas jau 1977 metų antrojo pusėj.

Amerika priklausoma nuo naftos importo

Chicago. — Energijos administratorius Frank Zarb sakė, kad Amerika tik 1985 bus nepriklausoma nuo užsienio energijos žaliavų. Jeigu kada būtų naftos boikotas, jis būtų žiauresnis nei buvo prieš porą metų. Zarb sakė, kad 40 procentų sunaudojamos naftos importuojama iš Vid. Rytų. Pasiję jis ir kas reikėtų daryti, kad nepri-trūktum energijos: daugiau taupyti naftos žaliavas; skubiai didinti savo produkciją; jos ieškoti; ieškoti kitų energijos šaltinių, pvz. atominės.

Bostonas. — Demonstracijoj už taiką ir ramybę mieste dalyvavo apie 100,000 žmonių. Pradžioje eisenos invokaciją sukalbėjo kardinolas Humberto Medeiros. Dalyvavo abu Massachusetts senatoriai — Kennedy ir Brooke, gubernatorius Dukakis, meras White, kiti religiniai vadai. Tie, kurie organizuoja boikotą mokyklinių vaikų vežiojimo, boikotavo ir demonstraciją. Demonstracija, jie sako, turėjo būti nukreipta prieš teisėją Arthur Garrity, kuris išsakė vaikus vežioti ir iš to kilo neramumai.

Kamine buvo mumija

Londonas. — Vieno namo gyventojai visai nežinojo, kad jų kamine buvo tikra mumija. Vagis bandė į namo vidų įeiti per kamina, bet blogai apskaičiavo, krito daug giliau, 30 pėdų, ir užsimušė. Tik dabar, remontuojant namą, buvo jis rastas geram pavidale, nuo drėgmės ir dūmų pavirtusiu mumija. Iš visko nustatyta, jog jis kamine išbuvo šešerius metus.

Pavasaris Vancouveri

(Canadian Gov. Travel Bureau foto)

Rusai išėjo iš posėdžio salės

New York. — Jungtinių Tautų suruoštoj konferencijoj jūrų teisės svarstyti penktadienį įvyko didelio masto rusų ir kinų delegacijų žodinis susikirtimas, kokio dar iki šiol nebuvo. Sovietai demonstratyviai iš posėdžio išėjo. Kai vyko debatai apie vandenų panaudojimą tik taikingiems reikalus, kinų delegatas Lai Ya-li apkaltino rusus "laukinėmis socialimperialistinėmis ambicijom" ir siuntimu savo žvejų laivų į visus vandenynus, grobti iš visų kitų tautų žuvų atsargas ir žvalgyti svetimus krantus, šnipinėti.

Bus vienas Vietnamas

Saigonas. — Vakar abiųjų Vietnamų piliečiai rinko bendrą tautos atstovų tarybą arba parlamentą, simbolizuodami, kad abi pusės valstybės sudaro vieną vietnamą. Balandžio 30 Vietname bus minimas karo baigimo pirmosios metinės.

Išrinkti astovai turės duoti naują valstybės vardą, sudaryti centrinę vyriausybę, priimti himną, vėliavą ir parinkti sostinę.

Daugiau žinių apie filmą iš Rygos

Washingtonas. — "Latvian Information Bulletin" (2/76), duoda daugiau žinių apie filmą iš Rygos koncentracijos stovyklos. Filmas buvo susuktas slapta 1975 rugpjūčio mėnesį, o jo pervežimu per sieną pasirūpino vokiečiai misijonieriai. Jis pateko į Bonną protestantų kunigui Paulis Klavinis, ir kunigas žinojo, ką toliau daryti. Filmą rodė visos Vakarų televizijos stotys.

Duodamas ir adresas koncentracijos stovyklos: 63 Krustpils iela, Ryga; netoli Skirutavas geležinkelio stoties, tarp geležinkelio ir j. Daugpiļ pļento. Stovykloj yra apie 500 kalinių, jie dirba lentpiuvė, apie 550 jardų nuo stovyklos. Kiekvieną rytą ginkluoti sargybiniai su šunimis juos varo į darbą, o vakare namo. Kiti, kurie dirba tolia, vežami sunkvežimiais su geležinėmis grotomis ir taip pat sargybiniais. Minimos ir kelios pavardės kalinių. Jų "nusi-kalti-nas" — platino antikomunistinius lapelius.

Varšuva. — RCA korporacija pasirašė susitarimą su Lenkija už 71 mil. dol. jiems padėti gaminti spalvotus televizijos aparatus.

Vokiečiai repatriantai iš Lenkijos atvykę į Vakarų Vokietiją

Kissingeris Afrikoj

Londonas. — Valstybės sekretorius Henry Kissingeris kelionę į Afriką pradėjo. Pakelį sustojo Londone, susitiko su naujuoju premjeru Jimmy Callaghanu ir užsienio reikalų ministru Anthony Crosland. Iš Londono išvyko į Keniją. Lankysis dar Tanzanijoje, Zambijoje, Zaire, Senagalyje, Ghanaj ir Liberijoje. Nairobi, Kenijoje, gegužės 2 dalyvaus Jungtinių Tautų šaukiamoj konferencijoj prekybos ir ekonominiams reikalams.

Kissingeris paminėjo Londone savo planus sukurti kelių bilijonų dolerių vertės tarptautinį banką, kuris galėtų padėti neturtingiesiems.

Nairobi. — Kissingeris, atvykęs į Keniją, pareiškė, kad Rodezijoje baltųjų mažuma savo atliko, laikas pasitraukti, valdžią atiduoti juodųjų daugumai. Amerika dabartinės valdžios nerems. Rodezijoje baltųjų tėra 274,000, kai juodųjų 5.7 milijonai.

Vengrų diplomatai — šnipai

Londonas. — Britų saugumo žmonės suėmė du Vengrijos diplomatus fotografuojant žmones, labai slaptas, kur sustatomos atominės raketos. Sulaikyti buvo pulk. Lt. Lojos Hajma, karinio attachė pavaduotojas, ir pavaduotojo pavaduotojas kap. Andras Toth. Užsienio reikalų ministerijoj svarstoma, ar jau yra pakankamo pagrindo juos išvartyti, o parlamente buvo pareikalaus Rytų Europos diplomatams suvaržyti laisvą judėjimą po kraštą.

Roma. — Aldo Moro vyriausybė rytoj iš parlamento prašys pasitikejimo. Beveik tikra, kad pasitikejimo negaus, ir tokiu būdu bus būtina skelbti naujus rinkimus.

KYSININKAVIMAS IR VAGYSTĖS SOV. SAJUNGOJ

Per metus papildomo atlyginimo gavo už nuvalymą tokio sniego kiekio, kiek galėtų iškristi tik per 20 metų

Christopher S. Wren, "The New York Times" Maskvos korespondentas, balandžio 13 numeryje paskelbė platų straipsnį, pavadintą "Graft and Embezzlement, Most Persistent Crimes in Soviet, Continue to Plague Economy".

Autorius išvardina visą eilę respublikų ir miestų, kur tokios malversacijos buvo susektos. Vagia visi — nuo pat viršūnių iki kolchozininkų. Maskviečiai iki šiol su pasigardžiovimu prisimena, kaip kultūros ministeri Ekaterinai A. Furtsevai buvo pareikštas papėikimas už tai, kad ji per dvejus metus iš valdiškos medžiagos pasistatydino \$170,000 vertės "dačą" — vasar namą. Azerbejdžano respublikoje žemės ūkio ir konservų fabrik 64 tarnautojų grupė padarėsi valstybei nuostolių už 9 milijonus rublių už nesamų daržovių pardavimą. Penki žmonės už tai buvo sušaudyti.

Iš Lietuvos respublikos daugiau kaip už 1 mil. dolerių tektiles buvo nugabenta į Gruziją ir iškeista ten į alkoholinius gėrimus.

Spauda periodiškai pranešinėja apie ūkininkus, nubaustus už gyvulių šėrimą duona ir grū-

dais. Viena moteris centrinėje Rusijoje išlaikė 45 karves ir par šėlius, šerdama juos duona, už ką gavo metus "pataisos darbo". Viena sovietų mieste sunkvežimių šoferiai per metus gavo papildomo atlyginimo už nuvalymą tokio sniego kiekio, kuris būtų galėjęs iškristi tik per 20 metų. Aptarnavimo sektoriuje dideli grobstymai vyksta gazolinose stotyse. Maskvoje viena stoties aptarnautoja uždirbdavusi 20 rublių per valandą, parduo-dama privatiems asmenims valstybiniams automobiliams skirtą gazoliną.

Pasakojama apie fabrikų darbininkus kurie, išsineša ir parduoda fabriko gaminius; pasakojama apie kolchozininkus, kurie gabenasi namo grūdus savo privatiems gyvuliams šerti; apie šoferius, gerokai uždirbančius iš "zuikių" keleivių ir t. t. Ekonominiai nusikaltimai tarpsta ir pasiekė tokio laipsnio, kad pats Brežnevas pereiname komunistų partijos kongrese šaukėsi griežtesnių įstatymų ir bausmių už ekonominius nusikaltimus. Ir tai atsitinka Rusijoje, vieninteliame pasaulyje krašte, kur už tokių nusikaltimus baudžiama mirtimi. Jiems susekti yra specialūs milicijos daliniai; svetima valiuta ir brangūs metalai spekuliacija yra KGB žinioje.

Ir nežiūrint viso pavojaus, žmonės į vagiliavimą žiūri kaip į būtinybę, jei nori palaikyti gyvybę. Visi, ir sovietų valdžia, žino, kad iš oficialių atlyginimų išgyventi negalima. Be to, į valdišką turtą žiūri kaip į pusiau savo. Prisiėda dar ir ta aplinkybė, kad Sovietijoje baudžia už tokius nusikaltimus, kurie Vakaruose yra visai legalūs, pvz. privati iniciatyva ir tarpininkavimas, kuriuos sovietai traktuoja lygiagrečiai su degtindaryste. (E.)

Atsistatydino Libano prezidentas

Suleiman Franjeh

Beirutas. — Libano prezidentas Suleiman Franjeh, spaudžiamas jo paties krikščionių bloko, atsistatydino. Susirinkęs parlamentas rinko naują prezidentą.

Meksika eina Čilės keliu?

Washingtonas. — Georgijos kongresmanas Larry McDonald sako, kad Meksikoj gali būti tas pats, kas buvo Čilėj Allendes laikais. Dabartinis Meksikos prezidentas Luis Echeverria valdžion yra priėmęs daug buvusių Allendes žmonių, komunistų, ir jau ten priimtas įstatymas beveik identiškas, koks buvo Čilėje apie žemės kolektyvizaciją. Allendes našlė Hotensia, gyvenanti Meksikoje, džiaugiasi, kad jos vyro pavvydžiū ir čia sekama.

Tunisas. — Tunizijos teismas nuteisė mirties bausme, pakarti, iš Libijos atsistatęs Mohamed Ali Nail teroristą su uždaviniais nužudyti ministrį pirmininką Hedi Nouira. Nail buvo pirmas užsienietis, nubaustas mirtimi nuo valstybės nepriklausomybės pra-džios, 1954 metų.

Prancūzijoj per mažą technologiją

Paryžius. — Dešimtys tūkstančių studentų ir aukštesniųjų mokyklų mokinių demonstravo Paryžiaus gatvėse, protestuodami dėl mokslo reformos. Demonstracijos buvo jau trečią kartą dėl tų pačių priežasčių. Buvo susikirtimų ir su policija.

Prancūzų studentai nepatenkinti, kad vyriausybė nori sumažinti skaičių studentų, pasirinkusių literatūrą, filosofiją, teisę ar istoriją, o pastūmėti daugiau gamtos mokslų ir technologijos studijoms. Mokytojų ir teisininkų krašte perteklius, daug jų bedarbių, o gamtos ir pritaikomųjų mokslų specialistų trūksta.

KALENDORIUS

Balandžio 26: Kletas, Eskupe-rancija; Koributas, Vilūnė.

Balandžio 27: Kastoras, Zita; Gotartas, Aušra.

Saulė teka 5:56, leidžias 7:43.

ORAS

Dalinali saulėta, bet vėsu ir vėjuota, apie 50 laipsnių.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJ

"CIGONŲ BARONŲ"
PASTATYMAS

Koks įdomumas! Romantiškas, svajingas "Cigonų Baronas", viena iš populiariausių Johann Strauss operetų, buvo pastatyta Californijos Lietuvių operetinio ansamblio. Romanika, žvaigždės, burtais, meilė, skausmas, paslėpti turtai, gėlės, daina, šokiai, pergale ir pasisekimas, tai "Cigonų Barono" turinio atspalviai.

Californijos lietuviai su dideliu entuziazmu priėmė šį pastatymą "Immaculate Heart" kolegijoj.

Operetę palydėjo 35 asmenų Burbank - San Fernando Valley jaunimo simfoninis orkestras. Orkestre dalyvavo ir mūsų jaunieji lietuviai. Orkestrui vadovavo dirigentas Thomas Orborn, kuris yra gana pasižymėjęs savo muzikinėje karjeroje kaip vadovas, mokytojas ir klarnetistas. Dirigento Osborn rankose jaunimo orkestras gana jautriai ir pagrįstai atliko savo muzikinį darbą ir praturtino visą operetės pastatymą.

Daug pagarbos tenka ir muzikai Onai Metrikienei, kuri rūpinosi muzikinių operetės pastatymu. Stipri ir patyrusi muzikė ranka sugebėjo suteikti gražų atspalvą. Taip pat negalėčiau nepaminėti tobulumo ir jom atsigerėti ir puikiu choro dainavimu.

Netrūko grakštumo ir Ramonai Alseikaitei, kuri atliko cigoniską solo šoki. Jaunoji šokėja žavėjo žiūrotojus žaismingais šokio judesiais. Ypač akį patraukė spalvingos, idiosios dekoracijos. Scenos išpuošime aiškiai matėsi menininko Jasikonio idėjas kraupstus darbas. Spalvotos dekoracijos, idiosios šviesų efektai ir skoningi, elegantiški rūbai, ypač paskutiniame veiksmo, sudarė gražų vaizdą.

Operetę režisavo jaunas ir talentingas aktorius Algimantas Zemaitytis. Baigęs dramos studijas Connecticut universitete ir dalyvavęs amerikoniškuose Off-Broadway pastatymuose kaip režisiorius ir aktorius, dabar reiškiasi Los Angeles lietuvių parengimuose. Operetės pasisekimas dalinai yra režisoriaus nuopelnas.

Antanas Pavasaris (Barinkas) pagrindinėje rolėje pasirodė geras dainininkas. Solistas Pavasaris įtakingai atliko savo rolę. Jo dainavime jautėsi igudusio ir patyrusio dainininko technika ir žavesys.

Safi (Birutė Dabšienė) ypatingai žavėjo susirinkusius savo paprastumu ir švelnumu. Jos lygus, ramūs ir svajingas dainavimas, kaip ta paslėpti pilna sena cigoniska daina, tarsi užbūrė klausytojus. Solistė Dabšienė šioje operetėje pasirodė kaip rimta dainininkė. Ypatingai pažymėtina buvo jos dainavimo lengvumas, gera technika, malonus balso tembras ir tyras, muzikalus aukštų piano gaidų perdavimas.

Rimtautas Dabšys, turtingo kiauinių augintojo vaidmenyje, labai sudomino susirinkusius savo humoristiniu talentu. Smagu buvo jį stebėti perduodant visas to "kiauinių karaliaus" charakterio ypatybes, o ypač gėdos jausmą ir neteisėtą turtų siekimą, net paaukojam savo dukters (Arsenos) ateities laimę. Solistas Dabšys žavėjo publiką.

Cigonė Cipra (Janina Čekauskienė) sugebėjo imponuoti klausytojus savo dainavimu ir vaidyba. Jos užbūrinanti rolė tikrai jautėsi cigoniskumas ir charakterio spalvingumas. Stiprus balsas ir gera dikcija pa-

gelbėjo solistei įdomiai perduoti gana dėkingą senos cigonės rolę.

Arsena (Liucija Zaikas) gerai atliko vienturtės, išlepusios ir kapriznos dukters vaidmenį. Karnero (Jonas Petronis) įtakingai "kariavo" dėl teisybės, mokindamas kitus moralinių įstatymų.

Grafas Hamonajus (Antanas Polikaitis) su pasididžiavimu ir pagirtinu ramumu atliko didingo aristokrato rolę.

Mirabela (Inga Tumas) Otokaro motina ir Arsenos gėdintantė pati tapo ponu, suradusi savo pradingusį vyrą.

Otokaras (Bronius Seliukas) župano tarnas ir Barinkajaus oponentas, savo vaidmeniu gerai sugebėjo perduoti charakterišką kontrastą tarp dviejų jaunuolių, siekiančių Arsenos rankos.

Pali (Rita Ringys) jaunos cigonės rūbe suteikė operetėi daugiausiai šigoniskumo ir pajautinimo.

Daug padėkos atitenka ir kitiems, čia nepaminėtiems, talentams, kurie prisidėjo prie šios operetės pastatymo. Džiugu sulaukus tokios naujos progos lietuviškų pastatymų pyneje. Daug sėkmės ateities darbuose!

Albina Gedminienė-
Uknevičiūtė

LIETUVISKASIS SVETIMAS
PRIE RAMIOJO
VANDENYNO

Šv. Kazimiero parapijos Los Angeles mieste steigėjas prel. J. Maciejuskas planavo steigti mokyklą, kurioje, jo žodžiais, ateiviai galėtų auklėti savo vaikus lietuviškai, kad jie mokėtų lietuvių kalbą ir mylėtų Lietuvą. Šis užsimojimas tik daug vėliau buvo realizuotas, parapijos tvarkymą perėmus dabartiniam klebonui prel. J. Kučingui. Pastatyta graži parapijos mokykla, kurioje, deja, mokosi daugiausia svetimačių mokiniai. Lietuvių kilmės mokinių sudaro tik nedidelę dalį — tik tie, kurie gyvena arčiau parapijos. Be visų kitų einamų dalykų, jie turi progos kasdien mokytis lietuviškai pagal LB Švietimo tarybos nustatytą programą. Nuo pat pradžių iki šio laiko lietuvių kalbos ir kitų lit. dalykų kursą moko nepavargstanti mokytoja O. Razutienė. Šiais metais jos pamokas lanko 20 mokinių.

Svarbiausias įnašas lietuvių bei yra atliekamas šv. Kazimiero šeštad. lit. mokyklos, vadovaujamos V. Pažiūros. Ją lanko 140 mokinių, pradedant vaikų darželiu, baigiant pedagoginiais kursais. Pažymėtina, kad jau 4 jaunos mokytojos, baigusios šiuos kursus, įsijungė į mokyklos darbą. Tai Irena Bužaitė, Vaidilutė ir Vilija Butkytė ir Ramona Alseikaite. Mokyklos nuolatinis rūpestis — pakelti mokinių mokslo lygį. Ši problema jau nebe pirmą kartą gvildinama. Neseniai įvykusiame mokytojų pasitarime jo dalyviai pasidalino savo patirtimi ir vartojamais metodais, siekiant geresnių rezultatų. Taip pat buvo keliami klausimai, liečiant mokinių elgesį, lietuvių kalbos tarpusavy vartojimą. Pasisakyta ir dėl vartojamų vadovėlių bei pratimų. Pripažinta, kad svarbi pagalba mokytojui yra tėvai. Tad reikalingas su jais nuolatinis kontaktas. Tėvai turėtų prižiūrėti ir jei sugeba, padėti ir mokiniams ruošiant pamokas. Prieš Velykų šventės bu-
tų išleistas mokyklos laikraštėlis Spindulys, kuriame rašėme, eilėraštauks, iliustracijos ir galvosūkius reikiąsi daugelio mokinių kūrybinis pa-

LB Santa Monica-Vakary L. A. apylinkės (1975-76) valdyba posėdžiauja. Iš kairės: A. Daukantas (izr.), A. Gričius (pirm.), G. Mažulienė (kult. vad.), S. Kvečas (vicepirm.) ir M. Lemberdienė (vicepirm.). Nuotraukoje trūksta dr. P. Pamataičio (sekr.) ir L. Kojelio (jaun. vad.).

VARPAS

NERIMA NARUTĖ

Einu į namus, taip malonu eiti senais takais. Kiekvienas žingsnis, kiekvienas keleio vingis žinomas, atminimų paliečius. Nesukub, trokštų įlipti į žemę savo buvimu. Štai ir miškas, kur paūgėjęs piemenėlio amžiaus eju grynai, uogauti. Tiesa, jis praretėjęs, pasinėšęs į senatvę, bet tas pats. Tos pačios aukštos aukštos skambančios pušys, kurių viršūnės siekė padangę. Matau ir dabar šokinėja išdykęs vėjuokštis. Menu, atsiguldavau aukštesninkas samanyti ir apsvaigęs žiūrėjau į dangaus mėlyną properšą, į jų aukštus liemenis ir žalias vinguriuojančias šakas. Sukosi galva. Sukosi visas pasaulis. Sustojau, atsisėdau, dairausi. Štai mažą purvinom kojelėm atbėga vaikystė. Ji šaukia mane: "Juozai, Juozai, sugrįžai, tavęs laukiau".

Pažadintas jos balso stoju ir vėl einu apsvaigęs pavasario žalumą, žengiu tolyn. Daug ėjimo už miško kelesis veda pro kapinaites, pro Vinkšnos upeliukštį ir tik tada pasimato sodybos. Jau ir pamiškės praskydės, saulės spindulėliai subadinėtas priangis, o jame, prie krūmokšnių, tebetelkšo mažos balos iš po žiemos nespėjė išdžiūti. Aukštesnės vietos pataisų žaliuos, švelnios uodegėlės. Bet štai čia pasilenkiu ir tupinėju pusiau apsvaigęs. Žibutės melynios, seniai matytos, viena prie kitos, lyg tarytum kas papylė tyčia mėlynų dažų. Apsidairau, va ir plukės. Taip, tai vėlyvas šiemet pavasaris. Dairausi tarp žiedų ir jaučiu, kaip viskas susilieja į vieną didelį mėlyną lašą ir teka kau savųjų kampo. Ten dužta, krenta ant mėlynų žiedų, o aš verkiu pasilukčiodamas. Manęs čia niekas nemato, tik mano vaikystės žibutės. Nubraukiu ašarą ir išeinu iš miško. Saulė jau smarkokai pakylėjusi vejas dieną. Štai ir kapinaitės. Girgždėli varteliai išeinant. Iškau savųjų kampo. Ten palinkęs kryžius prie senelių kapo. Taip, tas pats, glostau jo samantotą liemenį, kapų velėną, ir parpuolu maldai. Bėgu pustekinis iš čia, nes taip skaudu ir kažin kas spaudžia gerklę.

Prieinu Vinkšnos upelį. Juk daug čia bėgiojau. Žinau visas vietas, kur galiu žokintai perskoti, ant akmenėlių pasispirdamas, nesušlapęs kojų pereiti. Tiesiai einu, lieptelis ten turėtų būti. Prieinu jį ir perėjęs į kitą pusę, ieškau akimis savos dybės, o ji, kad ir tolokai, bet jau matyti. Širdis kaista, nerami plaka ir klausiu pats savęs, ką sakysiu, kur buvau tiek metų, ar jie mane susitiks? O norėčiau ištrinti tą nebuvimo laiką, sulieti visą į vieną. Einu, skubu sušilęs, prakaitas bėga per veidą. Skubu namo po daugelio metų. Nežinau aš nei laiko, jėgumas.

Pažymėtina, kad ir į vakarus nuo Los Angeles esančiam Santa Monica mieste veikia šeštadieninė mokyklėlė, kurią lanko 13 mokinių, dažniausia tik pradedantieji. Dirba pasikeidamos dvi mokytojos: R. Raslaviciūtė ir A. Narbutienė. Naudojasi Lincoln mokyklos patalpomis. Ig. M.

nei dienos, tik skubu. Jau ranka pasiekiami namai, gal subuos motinos skarelė prie vartų? Ne, nematyti. Jie manęs nesitiki ir nelaukia. Praveriu vartelius, širdis kaip paukštė. Namų langai sveikina, sena svirtis lenkiasi šulinio gėlmė. Pasisėmiu vandens ir geriu jį tyrą, šaltą, iš pačios žemės gėlmės. Taip gera, nuraminu seniai nešiotą troškulį. Pagaliau žengiu į trobą. Troboje ruošia. Visi namie, jie manęs negirdi jėjusio. Sveikinu visus, puotliu prie motinos rankos, prie tėvelio, brolių, seserų. Viešpatie, jie manęs nemato! Aš jiems negyziuoju, esu šmėkla, iš kažin kur atsiradusi. Ne, taip negali būti, tai per skaudu, praveriu duris pro ašaras, klausiu: "Mami, tėveli, ar jūs manęs neįaučiote, aš sugrįžau pas jus anais vaikystės takais pabūti nors trumpai, valandėlei su jumis, tą prisikėlimo rytmeti šventų Velykų. Raudodamas išeinu. Einu per pievas, sunkiai slenku. Šypsau, kaip pamišėlis, nematomas nei vieno. Ir kas kad žydi pamiškės mėlynai ir šlama kvapios kadugio šakos. Viskas ne man, nes skausmo taurė sklidina. Pakeliu akis, apsidairau. Netoliese baliuja maža bažnytelė, ten pirmą kartą eju su motina į atlaidus, ten klūpoju šv. Komunijos dieną. O kiek daug atminimų riša mane. Įeinu į šventorių, čia taip ramu, kiekvienas kampeis kalba atminimais. Štai ir sena varpinė, vėjo nuplausta, audrų nuglostyta. Čia aš su broliais bėgome Velykų rytą įsupt varpų. Skambindavom pasikeidami, traukėme varpų virves, kad atitaikytumei toną, džiaugsmas liejosi į širdis, išgirdus galingai skambančių varpų plieninės širdis. Ir plaukdavo takais žmonės Prisi-kėlimui.

Praveriu varpinės dureles. Jos apkerpėję, girgždėdamos atsidaro. Įeinu, dairausi, matau, ten kabo tos pačios virvės ir ramūs, nuliūdę varpai. Slenku girgždančiais laiptais, kabinuosi aukštyn. Tiek metų, tiek metų, žnabzdū pabalusiomis lūpomis. Štai, čia ta maža aikštelė, tas lopinėlis, nuo kurios tarpe laiptų turėklų traukėme varpus. Tiesiu ranką ir palmu virvę. Pamažu traukiu, užtelėja kažin kas krūtinėje, girdžu skamban-

ti toną. Griebiu, kaip pamišęs, abi virves. Apsukau apie rankas ir įsismaginęs traukiu, siūbuoju. Kaista varpų širdys, kiekvienas jų dūžis aidis, siūbuoja šventoriaus medžiucė, vilnia ir skleidžiasi per laukus ir pievas ir pievas galingu kauksmu. Žvilgtelėjau per mažą langelį o ten žemai žmonės renkasi, artėja minia į šventorių Velykų ryto prisikėlimui. Jų tiek daug, pilni keliai ir takeliai, o aš skambinu, neatleidiu. Per rankas teka kraujas, jos nuveržtos, bet džiaugsmas degina širdį, jie girdi seniai įsiūbuotą laisvės gaidį velykinių varpų Aleliuja.

Pasispiriu sienos, sušilęs šaukiu jiems: "Ar girdite!" Varpai pritardami kerta dūžis po dūžio. Matau savo motiną, brolius, seseris šventoriuje. Ir atšlama jų žodžiai, girdžiu jų gyvą šnabzdę: "Supk, siūbuok prisikėlimo varpus savajai žemei. Esi laisvas, Juozai, kad išgirstų visas pasaulis mūsų laisvės troškimą".

Atsimerkiau. Ryto šviesa jau lenda pro užuolaidas. Iš sapno grįžtu į tikrovę, bet varpo dūmą traukiu, užtelėja kažin kas krūtinėje, girdžu skamban-

Solistė Dana Stankaitytė gieda religinio koncerto metu Jaunimo centre, Chicagoje. Jai akompanuoja pianistas M. Motekaitis. Nuotr. P. Maletos

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET TEL. - CA 5-7232
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
ODELOS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

SACHMATAI

— Los Palmes (Ispanija)
tarpt. turnyre jaunas amerikietis Kenneth Rogoff atsilaukė prieš Danijos dm B. Larseną, užbaigęs partiją lygiomis, nors danas turėjo pėstininką viršaus. Šiame turnyre po 7 ratų vyravo sovietų dm Geleris ir Islandijos dm. Sigurjjonsson, abu turėdami po 5 taškus. Sekė danas Larsen su 4½ tš. ir po jo penki su 4 taškais (amerikietis Rogoff, vengras Portiš, vokiečiai Huebner, rumunas Gheorghiu ir JAV dm Robert Byrne).

— Erevano tarpt. turnyrą laimėjo sovietų dm O. Romanišinas, surinkęs 10½ taškų iš 15 galimų ir drauge išplėdęs dm normą. Sekė dm Gulko dm Savon po 9½, dm Vasukovas, čekų dm Smejkal ir sovietų Tukumakovas, visi po 9 taškus, Vengrijos dm Chom 8½, Lenkijos Smidt baigė su 7½, jugoslavai Ostoić atsidūrė 12-tu su 6½. Turnyro lentelę užbaigė, pasidaliję 14-16 v. švedas Orištein, suomis Poutissinen ir kubietis Radriguez, tesurinkę po 4½ taško.

— Jugoslavijoj vyksta dabar turnyras dėl dviejų vietų į tarpt. varžybas. Jame rungtis keturi didmeistrai A. Adorjan (Vng.), D. Velimirovič (Jgsl.), čekas Smejkal ir vokiečiai Uhlmann.

— Kaune dabar vyksta Lietuvos šachmatų čempionatas. Vyrų grupėje be vietos dalyvių rungtis pora estų (Klamer ir Ertrukis Tallino) ir pora maskvičių (A. Dončenko, A. Krutianskis). G. Rastenins išspardė iš Vlado Mikėno pustakį, K. Kaunas iš Čiukajev, A. Butnorius iš esto Klamer ir Lietuvos studentų meistris R. Rugelis iš esto Ertruk panevėžietis V. Zaura sužaidė taipogi lygiomis prieš maskvietį Dončenko.

Kazys Merkis

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. GR 4-2400
Val. pagal susitarimą: pirmą ir ketv. 10-12 val.; antrą ir penktą 10-4; šeštą. 10-3 val.
Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — Nėrvų ir Esmosės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą.
Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERY LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-8888
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akų Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofsio tel. PR 8-2220
DR. JAMINA JAKŠEVIČIUS
JOKS
VAIKŲ LIGOS
2856 West 63rd Street
Pirmą, antrą, ketvirtą ir penktą nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. šeštą. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. FO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą
Tel. 489-4441 — LO 1-4605
Jei neatsiliepia, 361-1070

DR. K. A. V. JUCAS
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Ofsiai: 1002 No. Western Ave.
5214 No. Western Ave.
Valandos pagal susitarimą
Visi telefonai 652-1281

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 46th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 6-7 vak.
Trečią ir šeštą. tik susitarus

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 46th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 6-7 vak.
Trečią ir šeštą. tik susitarus

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-8500
Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Press Society.

Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois
Elsewhere in U.S.A. \$28.00. Canada \$28.00. Foreign Countries — \$29.00.

Pašto biladas matant, pakvitatina už pašto prenumeratą nesumokėjus. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytjo adreso įrašyti jo mokesčių skyrimas. Iš karto skaitytjoje yra užrašyti mokesčiai.

"Draugu" prenumerata mokama iš anksto metams 6 mėn. 3 mėn. 1 mėn.
Chicago, Cook, Ill. \$28.00 \$15.00 \$10.00 \$4.00
Kanaada \$28.00 \$15.00 \$10.00 \$4.00
Kitur \$28.00 \$15.00 \$10.00 \$4.00
Užsienyje \$29.00 \$17.00 \$11.00 \$4.00
Savaitinis \$18.00 \$10.00

Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
Redakcija straipsnius taisyti saugo nuo 12:00 val. iki 1:00 val. vak. Redakcija priima straipsnius, kurie bus spausdinami. Redakcija priima straipsnius, kurie bus spausdinami. Redakcija priima straipsnius, kurie bus spausdinami.

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
2858 West 63rd Street
AKUŠ. AUSU. NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusėja ir motery ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirma ligoninė pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val. pirmą, antrą, ir ketvirtą. 6 iki 12 val. vakaro.
Šeštą. nuo 1 iki 2 val.
Pagal susitarimą.
Ofsio tel. WA 5-2670
Rezid. tel. WAIBROK 5-3048

Tel. Ofis HE 4-8849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirmą, ketv. 1 iki 6 v. popiet.
Antrą, penktą. 1-5, treč. ir šeštą. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. GR 4-2400
Val. pagal susitarimą: pirmą ir ketv. 10-12 val.; antrą ir penktą 10-4; šeštą. 10-3 val.
Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — Nėrvų ir Esmosės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą.
Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERY LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-8888
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akų Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofsio tel. PR 8-2220
DR. JAMINA JAKŠEVIČIUS
JOKS
VAIKŲ LIGOS
2856 West 63rd Street
Pirmą, antrą, ketvirtą ir penktą nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. šeštą. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. FO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą
Tel. 489-4441 — LO 1-4605
Jei neatsiliepia, 361-1070

DR. K. A. V. JUCAS
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Ofsiai: 1002 No. Western Ave.
5214 No. Western Ave.
Valandos pagal susitarimą
Visi telefonai 652-1281

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 46th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 6-7 vak.
Trečią ir šeštą. tik susitarus

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 46th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 6-7 vak.
Trečią ir šeštą. tik susitarus

Tel. ofiso ir buto OLYMPIE 2-4156
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus trečiadienius
šeštadienis 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val. pirmą, antrą, ketvirtą ir penktą. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Šeštą. 12-2 val. popiet. o trečiadienis uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofsio tel. RE 7-1168; rezid. 238-2919

Ofsio tel. 4-1518; Rezid. PR 4-8004
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirmą, antrą, ketvirtą ir penktą. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Tel. 778-6555
DR. VIDAS J. NEMICKAS
SIRDIES IR VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
Valandos pagal susitarimą

OPTICAL STUDIO
VIOLETA KAROSAITIS
7051 So. Washenau, telef. 778-6700
Pritaikomi akiniai pagal gydytojų receptus.
Didelis akinių rėmų pasirinkimas.
Val. pirmą, antrą, penktą 10-6:00.
Ketv. 1-3 v. vak. Šeštą. 10-4 v. p. p. Trečiadienis uždaryta.

Telef. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS CHIRURGIJA
Ofsiai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrą, nuo 1-4 popiet.
ir ketv. nuo 5-7 vakaro
Ofsio tel. 776-2880; rez. 445-6645

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofsio tel. RE 5-4410
Rezidencijos telef. GR 6-0417
Val. pirmą, antrą, ketv. ir penktą. nuo 1 iki 3 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir motery ligos
Ofsiai ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROSPECT 8-1223
Ofsio val. pirmą, antrą, treč. ir penktą. nuo 2-4 val. ir 6-8 v. vak. šest. 2-4 p. p. ir kitu laiku susitarus.

Ofsio tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirmą, antrą, ketv. ir penktą. 2-5 ir 8-7 — iš anksto susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šeštą. pagal susitarimą.

SOVIETINIO MELO PIRAMIDĖ

Rusų tautos garbinimo kultas Sovietų Sąjungoje yra pasiekęs aukštą lygį ir dar nuolat kelia masę. Pagal propagandą, rusai — sumaniausia, kultūringiausia, išmintingiausia, narsiausia ir visais kitais požūriais žymiausia tauta pasaulyje. Rusams priskiriamas didžiausias pasaulio išradimai, atimant juos iš anglų, amerikiečių, italų, vokiečių, prancūzų ir kitų tautų mokslininkų. Taigi būti rusu „didelė garbė“.

Sovietuose iš lūpų į lūpas eina tylosios perduodamas toks anekdotinis pasakojimas. Susitiko žnekliai du rusai: — Ar tikrai draugas Netjevas yra didžiausias visų laikų išradėjas pasaulio? Atsakymas: principškai, taip. Draugas Netjevas išrado tualetinį popierių, elektrinį skutimosi aparatą, krautinių registratorių, automatiškus musėms gaudyti spastus, ultratrumpiausias radijo bangas ir alui bokalą. Tačiau vis dėlto atrodo, kad yra rusuose ir didesnis išradėjas. — Kas gi galėjo daugiau už jį išrasti? Atsakymas: draugas Potalovas, nes jis išrado draugą Netjeva.

Užsienio žurnalistai, ilgus metus gyvenę Sovietų Sąjungoje, pažinę jos žmonių gyvenimą, ne tik iš žibantios viršūnės, bet ir iš skurdžios apačios. Šiuo metu yra paskelbta daugybė įdomių aprašymų apie gyvenimo realybę tame krašte. Beveik visi jie sutartinai tvirtina, kad visas Sovietų žmonių gyvenimas, ypač jų santykiai su valdžios sferomis, su komunistų partija yra paremti melu. O visa Sovietų Sąjunga esanti ne kas kita, kaip melo piramidė, kuri kiekvieną valandą sugriūtų, jeigu jos nepilaiskėtų baimė.

Sovietinio melo piramidės pagrindą glūdi trys didieji bolševikų mitai: Lenino, spalio revoliucijos ir didžiojo tėvynės karo.

Koks ten bebūvo Leninas, jis jokių būdu nebuvo toks, kokį bolševikai jį dabar vaizduoja. Kai mirė Leninas, 1924 m. sausio 30 d., praslinkus tik devynioms dienoms nuo jo mirties, jo našlė Nadežda Krupskaja, nuolat slaugiusi savo vyrą po jį 1922 metais išlikusio širdies priepuolio, „Pravdoje“ paskelbė: „Nepileiskite prie to, kad jūsų Iljichas (Lenino) liūdesys įgauntų bet kokias išorines formas ir garbintų jo asmenį. Nestatykite jam bet kokių paminklų, nepavadinkite jo vardu kurį nors pastatą ir neruoškite jo garbei skiriamų minėjimų, nes visų šių ir panašių dalykų Leninas per visą savo gyvenimą nemėgo, neteikė jiems jokios reikšmės ir laikė tai nereikalingu žmonių apsunkinimu...“

Lenino valia, pareikšta per jo žmoną, nebuvo išpildyta. Leninas buvo mumifikuotas, jo garbei Raudonojoje aikštėje, Maskvos centre, pastatytas nepaprastai puošniai puoštas de galo brangus mauzoliejus. Lenino pasekėjai sugalvojo, kad ir po mirties Leninas gali būti jiems naudingas.

Rusų tauta buvo religinga. Jos tikintieji ypatingai mėgo šventuosius, kankinius, garbino jų statulas. Bolševikai išplėšė iš jų tikėjimą ir pravoslaviskų šventuosius, jų kultą, tačiau nepalikto tuščio ploto: vietoje jų įbruko Lenino, o vėliau ir kitų bolševikų vadų kultas. Vieno metu Stalino „dievybė“ ėmė užgožti Lenino kultą, tačiau po jo mirties vėl grįžta prie Lenino garbinimo.

Dabar nėra Sovietuose nė vieno didesnio miesto, kuriame ne-

būtų Lenino paminklo, jo muziejaus. Lenino vardu pavadintos aikštės, gatvės, keliai, universitetai, mokyklos, kolchozai, fabrikai. Kas kituose kraštuose žmonėms yra Dievas, tas Sovietuose Leninas, jeigu dar ne aukštesnis už jį. Tai vienas iš trijų melagingų mitų.

Su šiuo mitu glaudžiai susijęs 1917 metų Sovietų revoliucijos ir jų valstybės įkūrimo mitas. Šios revoliucijos istorija buvo bolševikų daug kartų rašoma, taisoma, perrašoma, vėl iš naujo kuriama. Daugelį kartų pačių bolševikų vadų patvirtimu buvo su naikinti komunistų partijos ir jų istorijos vadovėliai, išmetant iš jų „netekusius malonės“ revoliucijos vadus. Daugiausia, žinoma, nukentėjo L. Trockis. Iš tiesų jis, o ne Leninas, Stalinas ar kas kitas buvo didžiausias spalio revoliucijos vykdytojas. Deja, jau 1927 m. jis buvo išmestas iš komunistų partijos, 1929 m. išmestas iš Rusijos ir 1940 m. Meksikoje rusų bolševikų agentų nužudytas. Šiandieninis Rusijos jaunimas jau nieko nežino apie spalio revoliucijos vykdytoją. Pati revoliucija vaizduojama kaip nekelias ar net humaniškas įvykis. Nutylimos ir jos aukos — dešimtys milijonų sunaikintų nekaltų žmonių. Didžiama tikrųjų spalio revoliucijos ruošėjų vardų iš bolševikų ir valstybės istorijos išbraukti, lyg jų visiška nebūtų buvę. Neuzimama ir apie garsias koncentracijos stovyklas.

Trečiasis melu paverstas mitas yra „Didysis tėvynės karas“ (1941 — 1945). Apie jį melagingai rašyti, skelbti sunkiau, nes dar daugybė tebėra jo dalyvių, liudininkų, mačiusių savo akimis ar pergyvenusių rusų nesėkmes. Didžiujamasi, kad rusai sunaikinę 607 „fašistinės kolonijos“ divizijas, kai kiti sąjungininkai tik 176. Tačiau nutylima, kad prieš pačią karą pradžią (1937 — 1938 m.) Stalinas per „valymo“ operacijas sunaikino geriausius rusų kariūnus ir karo pradžiai paliko raudonąją armiją be gabių vadų. Šiandieną rusų mokyklinio amžiaus vaikai jau nieko nežino, kad karo pradžioje rusai buvo karui nepasiruošę, kariavo labai blogai, patyrė didžiulius nuostolius. Jie taip pat nežino, kad prieš Vokietius ir jų sąjungininkus ne vieni rusai kovojo, kad karas buvo laimėtas tik todėl, kad JAV-bės teikė jiems patiem rusams milžinišką pagalbą ne tiktais žmonėmis — kariais, bet davė ir daugybę geriausių ginklų, amunicijos, maisto, transporto priemonių. Pagaliau šiandieninėje Sovietų karo istorijoje Stalino vardas labai retai kur minimas, nors vis dėlto jis, kad ir vartodamas žiauriausias priemones, išvedė Rusiją prie laimėjimo.

Rašėme tik apie tris pagrindinius sovietinės piramidės melo pagrindus. Bet ir kitos piramidės dalys, smailėdamos į viršų, yra iš melų sukurtos. To melo tiek daug, kad jo pats nelabai didžiausioje jaučio odoje nesurašyti.

Mes, lietuviai, jų melą gerai žinome. Žino ir daugelis šviesių pasaulio protų. Labai gaila, kad valstybių vadovų ir užsienio politikos vadovų tarpe vis dar yra tokių, kurie, jeigu patys melams ir netiki, tai tų melų neatskleidžia, juos savo politinėmis priemonėmis, sutartinėmis ir pataikavimais dengia ir tokiu būdu sudaro pagrindus sovietiniams mitams plisti, įsigalėti. b. kv.

DIEVO IEŠKOJIMAS SOVIETŲ SĄJUNGOJE

Po 50 metų ateistinio auklėjimo

Dviejuose užmiesio kinuose, „Svoboda“ ir „Planeta“, pranykusiuose tarp cementinių pastatų, toli nuo turistų lankomų vietų, rodomas filmas „Ieškau savo likimo“. Minia susigrūdusi prie tų kinų, norėdama kaip nors patekti vidun. Ir tai ne dėl to, kad tas filmas būtų labai meniškas. Jame yra paliesta religijos tema.

Filmo veiksmas prasideda nežinomo provincijos miesto vidurinėje mokykloje, kur mokytoja klausia gražiosios ir mylimiausios mokinės, koks, jos manymu, yra didžiausias asmuo pasaulyje. Mergaitė pagalvoja ir, užuot tuoj pasakius „Leninas“, atsako „Jėzus Kristus“. Tai buvo nelauktas atsakymas. Kilo audra.

Mokytoja, pamačiusi, kad pusės amžiaus ateistinis auklėjimas nieko nepadėjo, bėga pas mokyklos direktorių ir reikalauja, kad mergaitė būtų tuoj pat atleista iš mokyklos. Tačiau direktorius, kurį mokytoja kaltina, kad nesąs pakankamai ateistas, atsako mergaitę išvairtyti iš mokyklos. Jis nori pažvelgti giliau, patirti, kokia yra mergaitės tikėjimo priežastis. Direktoriui atrodo, kad tikinčios mergaitės „išsiokimas“ yra antracilis dalykas. Problema turi būti daug platesnė ir gilesnė. Reikia ieškoti to blogio šaknų ir jas išrauti.

Ir taip po visokių tyrinėjimų pamazui sužinoma, kad ta mergaitė yra našlaitė, gyvena labai vargingai su vyresne seserimi, tikra ateiste, pas senelę, užsiėmusią daktarę. Mergaitė įtakos padarė ne tik senelė, bet

Trockis (tikroji pavardė Leiba Davidovič Bronstein), faktiškai ir tikrasis bolševikų revoliucijos Rusijoje kūrėjas ir vykdytojas. 1927 m. buvo Stalino išmestas į užsienį. O 1929 m. Meksikoje bolševikų agentų nužudytas. Dabar jo vardas iš bolševikų ir Sovietų Sąjungos istorijos visiškai išbrauktas ir niekur neminimas.

ir jaunas kunigas. Jis yra geras, garbingas, rūpinasi artumu ir turi abejonių dėl savo pašaukimo. Filmo režisierė Aida Manasarova tiesiog simpatiškaip vaizdavo kunigą, kuris yra tikrasis filmo centras. Filmas baigiasi dviem atsitiktiniais: kunigas po ilgų filosofinių dialogų su mokyklos direktoriumi įsitikina, kad tikėti Dievu yra klaida, kad jo tikėjimas atsiradęs iš baimės nežinomų ir nepažįstamų jėgų, o mergaitė, pasiekdama kunigo pavyzdį, visiškai pritaria savo seseriai ateistei ir pati tampa netikinčia.

Davus tokią filmo atomazgą šeimose, mokykloje, partijoje, viskas susitvarko. Visi yra laimingi, patenkinti, išsiskyrus senelė, kuri jau lieka nepataisoma. Valstybinis sovietų ateizmas triumfuoją be jokių kovų ar aštrumų.

Tačiau abejotina, ar šalia filmo šis klausimas jau taip paprastai ir išsprendžiamas? Ar eilplogas tikrai tik toks ir gali būti?

Sovietinis režimas nuo pat pradžios pasiskelbė esąs ateistinis ir per 50 metų darė, ką tik galėjo, su pagalba antireliginės propagandos, persekiojimų, šmeižimų, atleidimų iš užimamų vietų ir darbo, kad tik būtų sunaikinti bet kokie religijos ženklai ir jos apraiškos. Užsienio turistams sovietiniai vadovai ne kartą pasigiria: „Sov. Sąjungoje religija neturi jokios reikšmės“. Tačiau, jei vis dar reikia grįžti prie Dievo temos, jei reikia žmones įtikinti, kad jokių Dievo nesą, tas rodo, kad žmonės dar nėra išgydyti iš „liaudies opiumo“. Dar daugiau, ima reikštis vis platesnis ir gilesnis religinio jausmo atgimimas. Kaip tik Maskvoje patydomis kalbama apie „tikinčiųjų jaunųjų“ problemą.

Filmas „Ieškau likimo“ buvo sukurtas kaip akademinė pamoka prieš tikėjimo pagundas. Tačiau pačiame filmo turinyje yra elementų, kurių jos autoriai nebus pastebėję arba nepakankamai įvertinę. Filmas yra įdomus ne tuo, ką jis turi įkalti, o tuo, kas jame pavaizduota neigiamu būdu: mergaitės tikėjimas, kunigo asmenybė ir senelės įtaka jaunam žmogui. Labai įtikinama abejonių kunigo asmenybės, įtikinama ir mokytoja, kuri, išgirdusi žodį „Jėzus Kristus“, bėga pas direktorių, reikalaujama išmesti mergaitę iš mokyklos. Tačiau dirbtinis yra mokyklos direktorius, kuris parodo mergaitės supratimo ir tolerancijos

jos įsitikinimams. Tokių dalykų Sov. Sąjungos viešajame gyvenime nėra. Jei ten mokyklos direktoriai imtų ramiai pasikalbėti su kunigais, padiskutuoti su jais tikėjimo klausimais, tai sovietinis pasaulis būtų visai kitoks. Pagaliau filmo režisierius, norėdamas įkalti ateizmą, lyg ir atspirašinėja žiūrovų, kad jis palietęs uždraustą religinių įsitikinimų temą.

Vakaruose tokio filmo, kaip „Ieškau likimo“, niekas nežūrėtų. Bet Sov. Sąjungoje filmas traukia ne tiek dėl savo turinio, kiek norus pasigėrėti tuo, kas kasdieniniame gyvenime yra draudžiama ir už ką persekiojama. Tai noras išgirsti, kaip mergaitė pripažįsta Kristų didžiausiu žmonių geradariu, kaip jaunas kunigas laisvai diskutuoja Dievo buvimo temą.

Kartais filmo „Ieškau likimo“ seansai yra skiriami tik vaikams. Bet tokiais atvejais prieš filmą yra įžanginė konferencija tema „Kas yra religija?“. Paskaitininkas yra ateistas aktyvistas, pasiūstas partijos. Sekdamas nuvalkiotą marksizmo-leninizmo tezę, aiškina, kad religija yra socialiai kenksmingas reiškinys, atsirandęs iš nežinojimo ir baimės. Primityvių žmogus, aiškina paskaitininkas, gyvena tarp reiškinų, kurių jis nesuprato, ir todėl juos priskyrė Dievui ar dievams. Iš vėliau mokslas darė pažangą ir išaiškino dėsnius, kurie tvarko visatą. Taip dieviškumo sfera vis labiau nyko. Religija, Dievas yra ne kas kita, kaip dar nesupratusios jėgų, kurių reiškiniai, kuriuos mokslas naujais atradimais galutinai išaiškina. Religija yra šešėlis, kurį sunaikins mokslo šviesa. Ne viskas dar yra aišku, bet ateityje viskas paaiškės. Tai yra tik laiko klausimas. Mokslas nežinančiams ir abejotiems pagelbės, ir taip išnyks visokios baimės, užsilikusios dar iš praeities.

Religija, išlikusi Sov. Sąjungoje ir atlaikiusi didžiulius bandymus, dėl tokių paskaitų ne kiek nenukentės. Kalbėtojo dialektika nepasiekia klausimo esmės. Religija remiasi kitais pagrindais, negu juos piešia ateizmo propaguotojai. Jie net nebando liesti tokių klausimų, kurie kankina žmogų, kaip pvz. gyvenimo ir mirties prasmių.

Ateizmo propagandistai tikinčius laiko neišmančiais. Bet tokių „neišmanėlių“ Sov. Sąjungoje dar yra labai daug. Mokslinio ateizmo instituto direktorius Okulovas rašė, kad daugė-

BLANKUS H. SONNENFELDTO LIUDIJIMAS JAV KONGRESE

S. m. balandžio 12 dieną JAV, Atstovų rūmuose liudiję valstybės departamento patarėjas Helmut Sonnenfeldt. Buvo įdomu, kaip jis aiškinsis padaręs Londone ambasadoriam savo pareiškimą, kuris sukėlė nepasitenkinimo antplūdį.

Sonnenfeldt kongreso Tarpautinio saugumo ir mokslinių reikalų pakomitečio posėdžiuose salėje paskaitė trumpą pareiškimą, kuriame tarp kitko pareiškia, kad „mes“ palaikome Rytų ir Vidurio Europos valstybių nepriklausomybes, apgailestaujame prieš kai kurias iš tų valstybių pavartotą jėgą, užlopinant jų tautines aspiracijas. Jo pareiškime pavartota formulė yra labai miglota, būtent: „Mes favorizuoju, kad visi, įskaitant ir Sovietų Sąjungą, pilnai stovėtų už nepriklausomybę, suverenumą ir autonomiją visų suinteresuotų kraštų“.

lyje Sov. Sąjungos vietų tikinčiųjų yra 15 procentų miestuose ir apie 30 proc. kaimuose. Pačių komunistų šaltiniai sako, kad Sov. Sąjungoje dar yra apie 30 milijonų tikinčiųjų, taigi 15 procentų visų gyventojų. Nepaisant visų antireliginės propagandos priemonių, viso to „mokslinio ateizmo“ platinimo, dar apie 30 milijonų rusų yra „neapšviesti“. Ateistų laukimas, kad religija savaime išnyks, mokslui nuolat darant pažangą, nepasitvirtina.

Paprastai svetimšaliams turistams vadovai aiškina, kad religija Sov. Sąjungoje dar yra užsilikusi tik senų ir nemokšų galvose. Bet tada, kaip išaiškinti faktą, kad pastaraisiais metais nemaža intelektualų ėmė rengti prieš materializmą ir susidomėjo dvasiniais klausimais, sukeldami „jaunų tikinčiųjų“ sąjudį. Jungti religingumą su ateizmu, neišmanymu yra neatsilikimu, neišmanymu yra neatsilikimu. Kaip galima sakyti, kad 30 milijonų sovietų piliečių dar yra „atsilikę“, kai skelbiama visur didžiausia pažanga, pakėlus masių socialinį gyvenimą? Yra faktas, kad Sov. Sąjungoje yra didelis skaičius išskirti iš socialinio gyvenimo proceso. O tai daugiausia tikintieji. Jiemis Evangelija lieka vienišė paguoda. Sov. Sąjungoje tikėti reikia būti nustatant į žemiausią gyvenimo pakopą, o tai dar sovietinė ateistinė sistema. Ji išskiria tikinčiuosius iš normalaus gyvenimo, o paskui apšaukia „atsilikusiais“, neišmančiais. Visiškai sunaikinti religiją reikėtų pakeisti žmogaus prigimtį, ko nė sovietinė sistema nepajėgia.

J. V.

Jis pareiškė, kad „jie“ tiki, kad pilnas tų principų įgyvendinimas padės patikrinti Europoje saugumą ir taiką ir kad jų politika ir aktai esą skirti tiems tikslams įgyvendinti. Tai seka iš visų prezidento pareiškimų, ypač padarytų balandžio 2 dieną Milvauke, Wis.

Pakomitečio pirmininkas Clement J. Zablocki (D. Wis.) ir kiti nariai pateikė įvairių paklausimų, liečiančių jo pareiškimą, padarytą Londone, ir tuo klausimu pasirodžiusį straipsnį New York Times, iš kurio seka, kad jis propaguoja sovietinį dominavimą Rytų Europoje. Sonnenfeldt aiškino, kad N. Y. Times pasirodžiusiame straipsnyje padarytos spragos sukėlė nesupratimus, bet jis nesutinka pakomitečiui duoti oficialaus teksto, nes Valstybės departamentas turįs vadovautis konfidencialumo principu.

G. Krivickienė

Katalikai Portugalijoje

Portugalijos katalikų Bažnyčia, saugodama ir ugdydama krikščioniškąsias vertybes, tuo pačiu gina neiečiamas žmogaus teises, kovoją už minties ir informacijos laisvę ir už moralinius principus pagrįstą visuomeninę santvarką. Taip aptarė Portugalijos katalikų uždavinį. Tai pažymėjo spaudos konferencijoje Romoje Portugalijos vyskupų konferencijos vicepirmininkas vyskupas De Almeida Trindade. Portugalijos katalikai, ypač jaunoji karta, kalbėjo vyskupus, su vis didesniu sąmoningumu atlieka savo pareigą socialiniam gyvenimui, būdami įsitikinę, kad balandžio 25 dienos revoliucija sudarė sąlygas sukurti krašte teisingesnę Evangelijos mokslu pagrįstą visuomeninę santvarką. Portugalų vyskupus, tačiau, įspėjo, kad ne visos revoliucinių sąjūdžių skleidžiamos idėjos. Kritiškai jas aptarus, reikia jos yra teisingos ir vienodai priimkoti atskirti teigiamas vertybes nuo neigiamų. Laisva ir teisinga visuomeninė ir valstybinė santvarka tegali būti pagrįsta tikromis ir nekeitamomis žmogiškomis vertybėmis.

TIRONŲ NAGUOSE

Prisilaukimai
M. KLEINAITIS

81

Mano prieteliai mato, kad esu išvargintas, dvasiškai ir fiziškai iškauotas. Atsigulu ant lovos. Mintimis toli skraidau, bet šia valandą, ir jos nesiria, nutrūksta. Ilgiau sustojau pas žmoną, dukrelę. Gal žmona ir vėl pakeliui pas mane, pas mano tironus. Žinau, ji deda visas pastangas greičiau mane ištraukti iš šio žiauraus vorų tinklo, į kurį aš dabar esu įtrauktas. Jos pastangos ir ryžtas teikia man jėgų ir stiprybės nešti šią sunkią našą. Bet jei šio mano vargo, šios kanchios reikia mano tautai, jos laisvei, tebūnie, Viešpatie, Tavo valia. Iš sielos gelmių iškyla psalmės žodžiai:

— Viešpatas mano ganytojas, aš nieko nestokosiu. Ir sunkiose gyvenimo vandylose jis yra šalia manęs, ramina, guodžia ir linksmina mane.

Sie žodžiai suteikia man jėgų. Pašoku iš lovos, stengiuosįs įsijungti į draugų pokalbį. Jie nustemba, kodėl aš taip greit pasikeičiau, atgijau. Šios paslapties jiems neatidengiau. Ji liko manėje...

Kelias dienas gestapas palieka mane ramybėje. Neveda mane tenai, netardo, neterorizuoja. Truputį atsigau. Bet jaučiu, kad dar nebaigta, dar tampa mane tenai, dar žygiuosiu Kauno gatvėmis surakintomis rankomis į anuos vorų namus...

Neapsirinku. Šiandien po pietų tempis mane te-

nai. Keista. Pirmą kartą tokiu laiku. Iki šiol vis ten vedavo mane iš ryto. Vėl tokią pat tvarką, — vėl užpakalyje grandinės ant rankų, vėl vidurių gatvės palengva slenku. Vėl bails mano palydovas, jei varo mane vidurių gatvės ir surakintomis rankomis. Jei būčiau ryžsis bėgti, seniai jau būčiau pabėgęs, nes geresnių progų turėjau. Žinau, kad ši minia, kuri juda dabar šilgatais, visa ir visada yra su manim. Seku aš juos ir iš jų judu matau.

Ir vėl aš jau prie geležimi apkaltų durų. Po mygtuko paspaudimo truputį prasiiveria ir vėl, lyg išbaidę vilkai, praryja mane.

Bet šį kartą aš kitame kambary ir kiti veidai pasitinka mane. Už stalo sėdi stambaus sudėjimo, rūšios išvaizdos vyrai.

Pasisveikinu. Atsako. Liepia sėstis. Kalba staigiai, garsiai, šiurkščiai, — priešingybė Gottschall. Stalo gale sėdi jo vertėjas. Šis priešingybė Eidukaičiui. Abudu civiliskai apsiėmę. Labai nustebau, kai man pasakė savo pavardės. Stambaus sudėjimo, rūstusis ir staigiai kalbąs sako:

— Aš esu Rauch. Pasakė, ir savo laipsnį, bet jo neprisiminu.

Jų laipsniai iš viso buvo mums svetimi ir sunkiai suprantami.

— Čia mano vertėjas Zaganevičius. Nustebau, nes juk taip pat, kaip ir anas Eidukaitis, lietuvis. Vėliau iš kalinių sužinojau, kad tai mūsų karo mokyklos kurios nors aspirantų laidos atsargos jaunesnysis leitenantas.

Rauch tęsia toliau:
— Ar kalbi vokiškai?
— Truputį, — atsakau.

— Ar nori į mano klausimus atsakinėti vokiškai?
— Man būtų sunkoka, — atsakau.
— Tada kalbėk, atsakyk į mano klausimus lietuviškai, vertėjas man išvers. Jis išvers tau ir mano klausimus.

Rauch pradeda statyti klausimus, beria vieną po kito. Vertėjas juos skubėdamas verčia. Skubu taip pat atsakyti, vertėjas vėl skuba versti mano atsakymus. Tiek suprantu, kad jis verčia mano naudai. Jei karktais atsakau gal ir ne visai taip, kaip reikėtų, jis pataiso mano naudai. Kalėjime girdėjau, kad juo kai kas nusiskundė, bet aš būčiau neteisus, jei taip daryčiau. Man jis buvo visada la korektiškas.

Tie klausimai panašūs arba net visai tie patys, kuriuos daug kartų man jau statė Gottschall:

— Kokie tamstos ryšiai su Pakutinsku, Rymekiu? Kaip dažnai ir kur su jais susitikdavai?

Atsakau, pakartojau tą patį, ką jau tiek daug kartų kartojau ankstesniuose Gottschallo tardymuose.

— Kas yra teisybė čia Behrento surašytuose popieriaus lapuose? Paima mano bylą, ilgai varto, net kelis kartus ją perversia.

— Čia nėra nė vieno žodžio teisybės. Čia viskas yra melas, rašyta kopijuojant Pakutinsko ir Rymekio parodymus.

— Kaip suprasti — kopijuojant?

Paaškinu, kaip Behrentas rašė mano parodymus: atsivertė jų bylas, skaitė jų parodymus ir diktavo mašinistei mano parodymus manęs beveik nieko neklausdamas.

Staigiai surinka Rauch:
— Kodėl pasirašai, kad čia viskas melas?
(Būna daugiau)

ŽURNALISTO JULIJONO BŪTENO PRISIMINIMAS

Žurnalisto ir rezistencijos kovotojo Julijono Būteno vardas lietuvių tautoje išliko nemarus. Jo meilė tėvynei, drąsa kovoti už savo tautos laisvę su nuožmiuoju okupantu ir didvyriška mirtis liks uždegančiu pavyzdžiu ateinančioms lietuvių tautos kartoms.

Julijonas Būtenas buvo didelių talentų. Nuo 1934 metų aktyviai dirbo spaudoje, bendradarbiaudamas Ryte, XX amžiuje, teikdamas užsienio politines žinias, buvo XX amžiaus redakcijos narys. Bolševikams pirmą kartą okupavus Lietuvą, Julijonas Būtenas atsikėmė Berlyne, ten įsijungė į Aktyvistų frontą ir į rezistencinį darbą ir su juo nebesiskyrė iki didvyriškos mirties.

Julijonas Būtenas turėjo aukštą mokslinį išsilavinimą. Studijavo teisę ir baigė mokyklą atsargos j. ltn. laipsniu. Puikiai mokėjo rusų, vokiečių, prancūzų, anglų, švedų kalbas. Tai jam lengvino darbą, sekant užsienio spaudą ir garbėjant politinių žurnalistų.

Tačiau Julijono Būteną visą gyvenimą lydėjo sunki dalis. Vokiečių okupacijos metais kovojo už tautos laisvę, įstojo į gen. P. Plechavičiaus vadovaujamą rinktinę ir ėjo adjutanto pareigas. Rasė į pogrindžio spaudą, dirbo VDU filosofijos fakulteto žurnalistikos katedroje jaunėnių asistentu. Vokiečiai suėmė rinktinės štabą, ir Julijonas Būtenas pateko į Salaspilio koncentracijos stovyklą Latvijoje.

Karo pabaigoje jis vėl skubiai įsijungė į darbą, redagavo Vilko biuletenius ir rašė laiškus įvairių valstybių pareigūnams Lietuvos reikalais. Rašė lietuviškiems laikraščiams — "Tėviškės Žibūris", "Mažąjį židinį" ir kitus.

Tėvynėje į partizaninės laisvės kovas išėjo tūkstančiai geriausių lietuvių sūnų kovoti prieš okupantą rusą. Partizanų atstovui J. Lukšai-Daumantui, at-

vykus, Julijonas Būtenas tuoju ryžosi pats grįžti ir okupuotą Lietuvą ir aktyviai kovoti laisvės kovotojų gretose. 1951 m. balandžio 19 dieną lėktuvas iš Vakarų parašutė nuleido į Lietuvos žemę Julijoną Būteną. Už tautos laisvę ir nepriklausomą Lietuvą mirė ar gyventi buvo Julijono Būteno šventas tikėjimas. Jis atidavė mylimai Lietuvai savo gyvybę duoklę, kai tarp Lekėčių ir Griškabūdžio partizanų apsupo sovietiniai agentai ir kai nebebuvo kitos išeities. Didysis laisvės kovotojas Julijonas Būtenas nepasidavė piešui gyvas, bet savoje slėptuvėje mirė didvyrio mirtimi.

Šių metų gegužės mėnesį sušaukta dvidešimt penkeri metai nuo šio didvyrio — žurnalisto ir rezistencijos kovotojo mirties. Šios sukakties proga lietuvių išeivijoje ji turi prisiminti, prisiminti ir visus spaudos darbuotojus, rezistencijoje kovojusius ir žuvusius už lietuvių tautos laisvę.

Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdyba gegužės 9 d., sekmadienį, Jaunimo centre ruošia šiam didvyriui ir spaudos darbininkui pagerbti akademią. Akademią platesnės apimties. Šv. Mišios už Julijono Būteno ir visų laisvės kovotojų sielas bus atnaušiamos Jėzuitų koplyčioje 3 val. po pietų. Po pamaldų Jaunimo centro didžioje salėje bus akademija. Kalbės dr. K. Ambrozaitis, Henrikas Zemelis ir kun. dr. J. Prunskis, gerai jį pažinę liudininkai. Meninėje programoje Jonas Kelečius ir Jaunimo choras Audra, vadovaujamas muz. F. Strolis.

Chicagos lietuviai gegužės 9 d. popietį kviečiami skirti šiam mūsų tautos didžiajam sūniui pagerbti. Jurgis Janušaitis ir kiti.

— Draugystė — tarytum fosforas, ji žėri geriausiai, kai aplinkui tave pasaulis temsta. Denise Martin

JUBILIEJINĖ MERGAICŲ STOVYKLA

Vasara jau atžygiuoja spardžiais žingsniais. Ji neša puikią dovaną jaunutėms lietuvaitėms — stovyklą "Dainavoje". Vyks liepos 18 — rugpjūčio 1 d. Priimamos 7—15 m. amžiaus mergaitės. Siemtinė stovykla ypatinga tuo, kad sukurta 20-ji. Tad tėvai gali būti tikri, kad savo dukteris joje patikės ne bet kokioms, o per dešimtmečius gero patyrimo įsigijusioms rankoms — Marijos Nekalio Prasidėjimo seserų. Perna šios mergaičių vasaros stovyklos garsas nuskambėjo net plačiai už jos ribų: apskrities miesto dienraštis "The Citizen Patriot" sekmadieninėje laidoje per visą puslapį iliustruotai aprašė lietuviškas stovyklausias, kaip ten savinaiš gimtosios šalies lobį, ruošiasi savęs ir tautos laukiantiems uždaviniams.

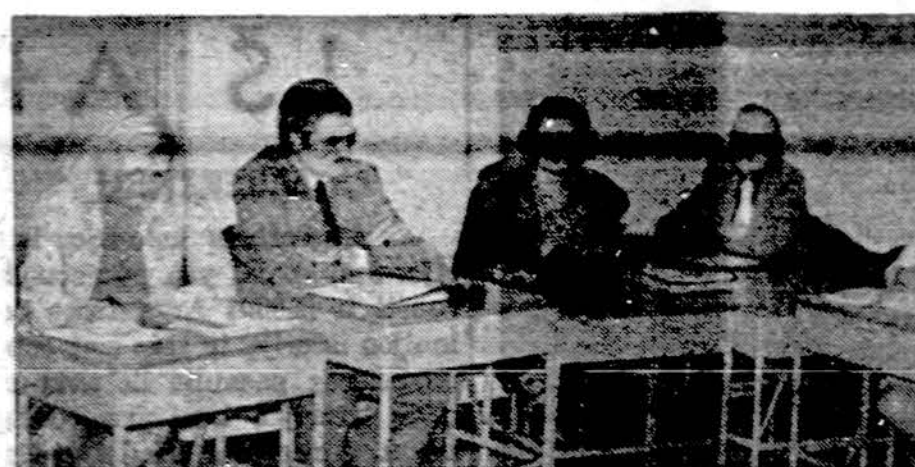
Galima trumpai sakyti, kad mergaitės, tas dvi liepos savaitės palikusios tėvus ir gimines, "Dainavoje" bus sutiktos ir globamos trijų draugių, jas tikrai mylinčių ir labai išmintingų — gamtos, religijos ir tėvynės.

Didmiesčiuose, kaip Chicago, ir panašūs, dūmų ir dulkių prisidūrus oras, vienas prie kito abiejose gatvės pusėse susikimšę pastatai, eismo ir įmonių triukšmas gamtos teledžia matyti tik mažą kamputį. O "Dainavoje" su savo medžiais, pievomis ir laukais, "Spyglio" ežerai ir "Rambynio" kalnu gamta tiesiog supa visa savo žava ir nešama sveikata.

Gal dar labiau negu garsta Amerikos miestai dąrkio religija.

Lydi jas visur ir trečioji — tėvynė. Pati "Dainava" yra tarytum kokia lietuviško kaimo sala Amerikos jūroje. Kam teko matyti mergaičių darytus tautinių motyvų rankdarbius, jų ruoštas vakarus minėti žuvusiems partizanams, švęsti žymių lietuvių sukaktis, kaip pernai vysk. Valančiaus ir Čiurlionio, nebeminint kitų parengimų, tas žino, kaip ta trečioji draugė palieka dalį savęs pačios jaudusi ir stovykautojų protą, vaizduotę ir širdį.

Kun. Anicetas Tammošaitis, S.J.

Tautinių šokių šventės reikalus svarstant Jaunimo centre. Iš kairės: Aldona Rauchienė, Antanas Rauckas, Joana Krutulienė ir Vytas Jasienevičius. Nuotr. J. Paronio

LB TARYBOS NUTARIMAI

JAV Lietuvių Bendruomenės trejų metų apyskaitinius pranešimus JAV LB tarybos sesijoje pateikė JAV LB krašto valdybos pirmininkas Juozas Gaila, JAV LB institucijų pirmininkai ir krašto valdybos nariai.

JAV LB tarybos komisijos pranešimus svarstė savo posėdžiuose ir nutarimus siūlė visai tarybai, kuri juos diskutavo, papildė ir balsavimo būdu priėmė arba atmetė.

Kultūriniai reikalai

1. Kultūros Tarybos pirmininko Anatolijaus Kairio pranešimą priimti su padėka už įdėtą darbą ir gausius planus.

2. — Kultūros Taryba atiteje įpareigojo vykdyti planavimo komisijos paruoštą Lietuvių Bendruomenės kultūrinės veiklos planą.

3. Kultūros Tarybai atiteje rekomenduojame tuoju pat susirūpinti mūsų periodinių leidinių mikrofilmavimu, šiam tikslui lėšų ieškant JAV valdžios įstaigose ir kreipiantis į Lietuvos fondą.

4. Tuoju pat susirūpinti, kaip kultūros veiklos planu numatyta, Vinco Krėvės artimųjų ir pažįstamų prisiminimų rašymą ir magnetines juostas ir jų suredagavimą. Taip pat prašome panašų uždavinį vykdyti ir su kitais vyresnio amžiaus žymiais asmenimis.

5. Atžymėti 70 metų sukaktį nuo pirmosios lietuvių dailės parodos (1906) Vilniuje. Ta proga kreiptis į lietuvių dailininkus išeivijoje, prašant paaukoti paveikslų didelę loteriją, kurios pelnas būtų skiriamas pirmiems kultūrinės veiklos uždaviniams.

6. Tautinei veiklai pagyvinti ir padėti suruoti 4-jį teatro festivalį 1977 metais, paskelbti dramų veiklų konkursą.

7. JAV Lietuvių Bendruomenės septintoji taryba, atstovaujama šio krašto lietuvių išeivijai, reikią padėką visiems lietuviams kultūrininkams už jų gausius darbus kultūros srityje.

Jaunimo reikalai

1. Taryba dėkoja Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungai ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybai už sėkmingai suruoštą trečiąjį PLJ kongresą Pietų Amerikoje. Vertina Jaunimo kongreso atstovų darbą, pritaria jų nutarimams ir didžiai vertina PLB valdybos kongresui suteiktą dėmesį ir paramą.

2. Taryba skatina LB apygardų ir apylinkių valdybų finansuoti paremti jaunimo, atstovų, vykstančius į JAV Jaunimo sąjungos tarybos suvažiavimą Washingtono 1976 balandžio 10-11 dienomis.

3. Taryba didžiai vertina lietuviško sporto reikšmę ne tik kaip kūno ir dvasios ugdymo

priemonę, bet ir kaip galimą ginklą lietuviškumo likimnėje kovoje ir kviečia mūsų visuomenę lietuvišką sportą remti ir prie jo prisidėti.

4. Taryba džiaugiasi šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos rodoma aktyvia veikla ir sveikina jų ruošiamą sporto žaidynes, kurios vyks 1976 gegužės 8-9 dienomis Toronte.

5. Taryba ypatingą dėmesį kreipia lietuvių jaunimo ideologines bei sporto organizacijas, dėkoja jų vadovams ir prašo lietuvių visuomenę jas remti moraliai ir materialiai.

Svietimo reikalai

1. Priimti ir tvirtinti JAV LB Svetimo tarybos pateiktą pranešimą.

2. Įpareigojo LB atstovus Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisijoje siekti, kad ne mažiau kaip 25 proc. kasmetinio paskirstymo pelno būtų skiriama Svetimo tarybai.

3. Vaizdinių ir garsinių priemonių gamyba ir platinimas turėtų būti vienas iš pagrindinių Svetimo tarybos uždavinių.

4. Prašo Svetimo tarybą paruošti ir išleisti vadovėlius bei programą lietuviškai nekalbantiems, kad jie galėtų mokytis lietuvių kalbą, Lietuvos istoriją ir kultūrą.

5. Skatina išvystyti didesnę svetimo reikalų informaciją.

6. Taryba mato ypatingą reikalingumą turėjimo lietuvių istorijos anglų kalboje ir prašo Lietuvių Fondo tokios istorijos išleidimą efektyviai paremti. (Bus daugiau)

MOKYKLAI SIŪLO LOTYNU KALBĄ

Amerikiečiai skaudžiai jaučia mokyklos nuomūnį. Vis dažniau kalbama apie žemą mokslo lygį ir apie tai, kad mokykla per 12 metų nebeįstengia išmokyti taisyklingai rašyti ir padariai skaityti. Siūlo mokyklai visokių priemonių. Senesnieji pataria grįžti į 20-jo šimtmečio pradžią. Michigano valst. senatorius David Holmes parengė įstatymo projektą, kuriuo siūlo įvesti vėnerių metų lotynų kalbos kursą į Michigano pradinės mokyklas.

Jis prisiminė savo mokslo dienas, kaip dvejus metus mokėsi lotynų kalbos, kuri vėliau padėjo jam išmokti anglų kalbos rašybą. Jis sako, kad lotynų kalba ir dabar padėtų vaikams geriau išmokti angliskai skaityti ir rašyti. Tas senatoriaus įstatymo projektas nuėjo į senato švietimo reikalų komitetą, kuriame tikriausiai užklius. Senatorius Holmes apgalvėdavo, kad neturi pakankamai laiko su to komiteto nariais išsikalbėti ir jiems išaiškinti, kad tą projektą priimtų ir paskelbtų įstatymu, kad lotynų kalba būtų mokoma Michigano valdžios mokyklose. Mokytojai ir mokiniai, žinoma, galvoja, kad senatorius klysta.

M. Stonys

Kazio Barausko

Iš "Draugo" Rimties Valandėlės parinkti pamokslai, atspausdinti knygoje

PRISIKĖLIMO ŽMONĖS

A. a. kun. Kazimieras Barauskas parašė kelis šimtus pamokslų populiariam "Draugo" skyriui. Jo atminimui kun. P. Patlabas rūpesčiu Aloyzas Baronas atrinko aktualiausius. V. Bagdanavičius laidojant velionį, sakė, kad "jokio straipsnio rašymas velionio taip ne domino kaip religinio. Jis juos rašydavo labai atsidėjęs ir giliai su siela".

Knygos išleidimas sutampa su 70 m. gimimo ir 45 m. kunigystės sukaktimi.

Kaina \$4.00. Gaunama "Drauge" 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629 (Persuntimas 25 centai ir Illinois gyventojai prideda 20 centų mokestį).

Apmokas skelbtis dien DRAUGE nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gali skelbtis kas vos viena priemonė.

A. + A.

MAGDALENAI BUBELIENEI mirus,

mūsų mielą DANUTĘ KURAUSKIENĘ, jos šeimą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

S. Prialgauskienė, G. Laucienė
J. Skučienė, M. Zabarauskienė
L. Kliučinskienė, M. Kamperdienė
A. Petrauskienė

A. + A.

MAGDALENAI BUBELIENEI mirus, artimiesiems gili užuojauta.

Jonas ir Stasė Kelečiai

A. + A.

MAGDALENAI BUBELIENEI mirus,

jos vyrui JUOZUI, sūniui GEDIMINUI, dukrai DANUTEI ir jų šeimoms reiškiamė giliausią užuojautą.

Vacys Macieža, Antanas Levanas
Justas Merkelis ir šeima

DRAUGAS, pirmadienis, 1976 m. balandžio m. 26 d.

5

Brangios mamytės

A. + A.

MAGDALENOS BUBELIENĖS netekus, liūdinčią mūsų vadovę sesę DANĄ KURAUSKIENĘ, jos šeimą ir visus artimuosius giliai užjaučiame.

Kernavės Skaučių Tuntas

Mylimai žmonai ir motinai

A. + A.

MAGDALENAI BUBELIENEI mirus, vyrui JUOZUI, dukrai DANAI, sūniui GEDIMINUI ir jų šeimoms nuoširdžiai užuojautą reiškiamė.

Vincas ir Audronė Pavilčiai

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TEVAS IR SŪNUS

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GROVEHILL 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNHALL 3-2108-9

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIAKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKROMS VISTA
REpublė 7-3000 REpublė 7-3001

E U D E I K S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 - 34 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605 - 07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YARds 7-1741 - 2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

8307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-3401

STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6872

2424 W. 69th STREET Tel. REpublė 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. Lafayette 3-3572

POVILAS I. RIDIKAS

3254 SO. HALSTED STREET Tel. YARds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

8319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

Perskaite "Drauga", duokite ji kitiems.

APLINK MUS

× Nauja III. Liet. Gydytojų ir dantų gydytojų dr. Jos valdyba buvo išrinkta balandžio 11 d. įvykusiame susirinkime. Naują valdybą sudaro dr. Jonas Šalna, pirm., dr. Kostas Jablonskis ir dr. Leonidas Ragas, vicepirmininkai, dr. Milda Trimaitė, sekr. ir dr. Osvaldas Nakas, išd. Valdyba savo pareigas perims ateinančių rudenį.

× Petras Jurgėla, Liet. skautų sąjungos pirmūnas, pereitą savaitgalį buvo atvykęs į Chicago. Dalyvavo su savo knyga "Lietuviškoji skautija" supažindinimu, kurį penktadienio vakarą suruošė LSS Vidurio rajono vadija ir skautininkų ramovė. Šeštadienį tarėsi su skautų, -čių vadovais, o sekmadienį dalyvavo šv. Jurgio sueigoje. Taip pat susitiko su visa eile savo seniai matytų bičiulių. Į New Yorką grįžta šiandien.

× V. s. Lilija Milukienė, Liet. skautų sąjungos pirmios pirmininkė, pereitą savaitgalį svečiavosi Chicago skautų, -čių tarpe. Tarėsi su LSS tarybos nariais, vyriausiais skautininkais ir kitais vadovais, dalyvavo iškilmingoje sueigoje.

× Elena Blandytė, dailiojo žodžio menininkė, gegužės 2 d. skaitys poeziją skirtą motinoms Putname seselių rėmėjų narių susirinkime Marquette Parko parapijos salėje po 8:00 val. šv. Mišių. Visi nariai - rėmėjai kviečiami dalyvauti ir pagerbti motinutes ir mamytes.

× Kun. dr. F. Gurecko sveikata pamažu gerėja, gydomasis savo sesers O. Bakaitienės globoje. Šios savaitės pradžioje jau porai dienų buvo nuvykęs aplankyti į savo darbovietę - Šv. Seimos vilą.

× Dr. Jadvyga ir dr. Viktoras Dubinskai, mūsų Operos mecenatai, 3 lietuviškas operas, kurių spektakliai įvyksta geg. 8, 9, 15 ir 16 d. padėjo pastatyti su 100 dol. auka. Nuosirdus ačiū.

× Dail. A. Petrikonio tapybos darbų paroda atidara 7 dienas savaitę - nuo 10 v. r. iki 6 v. v.; pirm. ir ketv. 10 v. r. iki 9 v. v. Marquette meno galerija, 3215 W. 63rd St. (Prie Kedzie Ave.). Tel. 436-2112. Visi kviečiami aplankyti parodą. (sk.)

BOKITE LIUDININKAI

Abiturientų pristatymo ir susipažinimo vakaro - baliaus, kuris įvyks gegužės 8 d. Sheraton Inn restorane 9333 So. Cicero Ave.

Jūsų atsilankymas bus didelė moralinė parama mokslus baigiantiems lietuviams jaunuoliams ir lietuvių moterų federacijos Chicago klubui, kuris šias gražias tradicijas puoselėja. Abiturientų tėvai, giminės ir draugai skubiai prašomi rezervuoti stalus pas:

A. Likanderienę RE 7-9057 ir I. Šerelienę 585-4274.

Bilietų kainos: Suaugusiems \$12.50 asmeniui.

Abiturientams ir moksleiviams \$10 asmeniui.

× V-tos Tautinių šokių šventės bilietai gaunami paštu, rašant Jonui Spurgui, 4239 S. Fairfield Ave., CHICAGO, Ill. 60632. Tel. (312) 847-5027. Bilietų kainos nuo 3 iki 8 dol. Ložėse po 12.50 dol. Čekiūs rašyti Lithuanian Folk Dance Festivals, Inc. vardu. (pr.)

× Zurn. Henrikas Žemelis ir a. a. Julijonas Būtenas buvo skirtingų politinių pažiūrų, bet okupacijų metais abu kartu dirbo pogrindyje prieš okupantus, abu nacių buvo išvežti į Salaspilio koncentracijos stovyklą. Ten abiejų nariai buvo šalia. A. a. Julijono Būteno 25 m. mirties sukakties proga rengiamoje akademijoje Zurn. H. Žemelis palies temą: "Su J. Būtenu rezistencijoje prieš Lietuvos okupantus".

× Cicero Šv. Antano parapijos bažnyčioje šv. Sakramento 40 valandų adoracija įvyks balandžio 30 d., ir gegužės 1 ir 2 d.

× Sol. Roma Mastienė koncertuos birželio 12 d. Buenos Aires, Argentinoje, Lietuvių salėje.

× Cicero Šv. Antano parapijos mokyklos mokinių tėvų susirinkimas įvyks šį antradienį, balandžio 27 d., 7:30 val. v., parapijos salėje.

× Aniceta Stropienė, Chicago, Ill., pasveikino "Draugą", atsiųsdama 7 dolerių auką. Dėkojame.

× Marijos aukšt. mokyklos tėvų klubo ruošiamas rengimas įvyks gegužės 7 d. mokyklos patalpose.

× Radaktorius kun. P. Garšva išvyko porai savaitių poilsio. Prie savo pareigų grįš apie gegužės 10 d.

× Liuda Vilūnas, Chicago, Ill., parėmė savo dienraštį 7 dolerių auka. Ačiū.

× Po du dolerių aukojo: Ona Naruševičienė, Felicija Krumpelis, Algirdas Saulis. Dėkui.

Prof. Vytautas Marijošius (dešinėje) tarėsi su LB Kultūros tarybos pirmininku rašyt. Anatolijum Kairiu trijų lietuviškų operų pastatymo reikalais vieno posėdžio metu.

× Kriaučeliūnų vaikų namelių ruošiamas "Mažiukas Balukas" įvyks balandžio 30 d., 8 val. vak. "Vyčių" salėje. Bus šaltas bufetas ir gros links-mas Neo-Lituanų orkestras. Veiks loterija. Auka \$5.00 asmeniui. Dėl bilietų rezervacijų skambinti Mildai Volodkinei, tel. 523-2862 arba Gražinai Karsienei, tel. 436-0525. (pr.)

× Vida ir dr. Vaclovas Tumasoniai, ilgamečiai Operos mecenatai, šių metų Kačinskio Juodo laivo, Gaidelio Gintaro šalies ir Marijošiaus Priesaikos operų pastatymo išlaidas sumaižino 125 dol. auka. Nuosirdžiai dėkojame. (pr.)

× Kleopatra ir dr. Aleksandras Šimkai yra Operos mecenatai. Jų 100 dol. šekis padėjo pastatyti 3 lietuvių sukurias operas, kurių pastatymas šiais laikais yra labai brangus ir kuriuos mūsų scenoje bus didelė retenybė. Jiems tariame nuosirdų ačiū. (pr.)

Gera proga jaunam spauštininkui

Jaunas spauštininkas, kuris tu r patyrimo spauštuvės darbuose ir norėtų toliau lavintis, gali gauti ofseto srityje darbo geromis sąlygomis. Kandidatas turi turėti gerą liudijimą. Prašome rašyti: Lith. Cath. Press, 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. Prašoma pažinti patyrimą ir t. t.

Kenosha-Racine tautinių šokių grupė Bijūnas, dalyvavusi tarptautiniame šokių festivalyje, Milwaukee ir Vasario 16-tos minėjime Waukegan. dabar uoliai ruošiasi V-jai tautinių šokių šventei. Išlaidoms apmokėti tėvų komitetas ir šokėjai ruošia šokių vakarą birželio 5 d. Racine, Wis. Paskutinėje eilėje, dešinėje, stovi šokių vadovas St. Milašius, kairėje admin. V. Sudiukis.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

VEL DIDINS JAUNIMO CENTRĄ

Šį rudenį sueis 20 m., kai lietuvių jėzuitai su visuomenės parama pastatė ir lietuvių visuomenėi bei jaunimui atidavė Jaunimo centrą. Kai lietuviškoji veikla jame nebetilp, prieš tris metus JC buvo beveik dvigubai padidintas. Kokias funkcijas atlieka JC Chicago ir apylinkių lietuvių organizaciniame bei kultūriniame gyvenime, ryškiai byloja JC viceidr. kun. V. Gutausko paruošta smulkia statistika apie veiklą JC 1975 m. Lit. mokyklas, Pedagoginį lit. institutą metų bėgyje perėjo 17,980 jaunuolių; septynių JC repetuojančių taut. šokių grupių repetacijos perėjo 9,174 jaunuoliai; 10,700 choristų lankė JC repetuojančių keturių chorų repetacijas; jaunimo organizacijų susirinkimus ar sueigas perėjo 41,445 jaunuoliai; įvairius JC vykstančius renginius - koncertus, minėjimus, susirinkimus, seminarus, meno parodas ir t. t. perėjo 56,797 žmonės; Kalėdų eglutėse, jaunimo šmakuose, Kaziuko mugėje, Užgavėnių karnavale, vakaronėse dalyvavo 17,400 asmenų. Taip, kad metų bėgyje per Jaunimo centrą viso perėjo 154,826, jų tarpe didelė dalis mūsų jaunimo.

Kur būtų augęs tas jaunimas 20 m. bėgyje, jei neturėtumėm savo Jaunimo centro? Dvidešimties metų perspektyvos išdava mums daug ką teigiamo pasako. Tik pažvelkime į jaunus lietuviškas šeimas, į jauniausią atžalyną, lankančią lit. mokyklas ir dalyvaujančią organizacinėje jaunimo veikloje. Juk jų tėvai daugumoje užaugo ne kur kitur, bet Jaunimo centre.

Padidinę Jaunimo centrą, tė-

× Prof. Stepono Kairio Paminklo Projekto konkursas. Š. m. geg. 1 d. baigiasi terminas Prof. S. Kairio paminklo projektą perduoti konkurso komisijai, kuri yra sudaryta iš P. L. I. A. S-gos centro valdybos ir Prof. S. Kairio Paminklui Statyti komiteto narių. Geriausiam projektui konkurso komisija yra paskyrus 500 dol. premiją ir prašo visus konkurso dalyvius savo projektus siųsti PLIAS Centro valdybos nariui inž. Broniui Masiokui sekančiu adresu: 6033 N. Sheridan Rd., Apt. 44-M, Chicago, Ill. 60660. Tel. (312) 271-4333. (pr.)

vai jėzuitai įrengė ir malonų kampelį - kavirę, labai mėgiama Chicago lietuvių ir jaunimo. Bet toji kavinė, vykstant milžiniškai veiklai JC, pasidarė ankšta ir žmonės joje nebetilpa. Tą taip gražią, jaukią ir patogią kavinę praėjusią vasarą porą kartų potvyniai užtvindė ir padarė nuostolių.

Todėl žvelgiant į šių dienų realybę ir netolimą ateitį, pasidarė būtina kavinę plėsti. Viena: praplėstus kavinę paminklo link, atsirastų apie 100 naujų sėdimųjų vietų; antra - būtų apsisaugota nuo pavojingų potvynių ir eventualių nuostolių. Tėvų jėzuitų vadovybė ir JC direktoriai naujosios statybos darbus ūkišku taktikos būdu vadovauti paprašė JC prievaizdą A. Vaičaitį. Architektai paruošė planus, todėl statybos darbai turi būti pradėti greitai ir įvykdyti iki rudens, iki V. Taut. šokių šventės. Padidintos kavinės aplinką numatoma paplėsti ir menu: dail. V. ir dr. G. Baluko dovanotais vitražais ir skulpt. R. Mozoliusko skulptūromis. Taip, kad naujasis kampas bus ir jaukus ir meniškasis.

Gegužės 1 d. smagių linksma-vakariu Jaunimo centro didžio-nėje salėje bus pradėdamas kavinės padidinimo vėjus. Links-mavakarių rengia JC vadovybė, vakarienės metu linksmyje eilė-raščių paskaitys rašyt. Al. Baronas, po to vyks šokiai ir jaunimui ir vyresniesiems. Taip bus pradėtas vėjus surinkti apie 40,000 dol., kuriuos teks užmokėti už kavinės padidinimą ir apsisaugojimą nuo potvynių. Skaičiai apie veiklą J.C. rodo, kad gėraširdės visuomenės investuoti pinigai į Jaunimo centrą nenuėjo veltui. Išaugo jaun-os kartos, kurios savo gyva

Inžinierių sąjungos Siemos studijinės konferencijos St. Petersburgė uždary-mas. Iš k. į d.: A. Karelis, J. Rimkevičius, J. Baris ir S. Svedas.

ARGENTINOJ

— Argentinos kolonijos istorija. Jau seniai yra nusistatyta ruošti ir išleisti Argentinos kolonijos istoriją ir taip pat duoti medžiagos pasaulio lietuvių iš-eivių istorijai, kuri yra ruošia-ma Š. Amerikoje. Kadangi šiuo metu sukanka 50 metų nuo lie-tuvių kolonijos susiformavimo Argentinoje tat nutarta padary-ti emigracijos sukakties minėji-mą ir karui išleisti lietuvių emi-grantų istoriją. Šiam reikalui veikia sekanti komisija: A. Mi-čiūdas, Z. Juknevičius, L. Sruo-ga, J. Svenčionis, kun. A. Steig-vilas ir K. Kliuga.

J. A. VALSTYBĖSE

— Los Angeles teatralai šių metų rugsėjo mėn. Lietuvių Bendruomenės rengiamaj Lietu-vių dienai ruošiasi pastatyti Anatolijaus Kairio trijų veiks-mų komediją "Sidsbrinė diena".

— Algio Trasikio, naujojo LB Santa Monica's apylinkės pirmininko, laišką balandžio 12 atspausdino Evening Out-look dienraštis, kuriame jis ra-šo, kad "laisvė", "nepriklausomybė", "teisė laisvai apsispręsti" negali būti žodžiai, kuriais 200 metų nepriklausomybės su-kakties proga amerikiečiai pa-puoštų savo namų langus. Ry-tų Europos žmonės šiandien nori tik to, ko Amerikos kolo-nistai norėjo prieš 200 metų. "Per šešerius metus", rašo Trasikis, "valstybės sekretorius Kissingeris įtikinėjo, kad Ame-rikos - Sovietų santykių vysty-mesi tesą tik du keliai — nusileidimo politika arba atominis karas. Reaganas mums pasiūlė dar trečią galimybę — taiką, atremtą į Amerikos pajėgumą, ir pavergtiems Rytų Europos žmonėms viltį".

— JAV LB McAngano apygardos suvažiavimas yra šau-kiamas gegužės 32 d. 12 val. Kultūros centre, 25335 West Nine Mile Rd. Southfield, Mich. Bus valdybos, kontrolės komi-sijos pranešimai ir renkama nauja apygardos valdyba. LB Michigano apygarda apima vi-šą Michigano valstiją ir visus joje gyvenančius lietuvius. Jos pagrindą sudaro Grand Rap-pids ir Detroito apylinkės. Atstovais apygardos suvažiavi-me yra: apygardai priklausau-sčių apylinkių pirmininkai, apylinkių valdybų nariai, Apy-gardos valdybos ir kontrolės

veikla stebina ne tik mus išei-vioje, bet ir gyvąją tautą tėvy-nėje. Baubas dėl rajono keitimo-si neturėtų bauginti, atkreipiant dėmesį į tai, kad kiekviena pra-rasta ar prasnasta diena duo-tų ryškų tautinį nuostolį augan-čiai kartai. Čia ir prisimena prieš kurį laiką tarti vieno iš J.C. didžiųjų rėmėjų — statybi-ninko J. Talandžio žodžiai: "Jei J. C. rajonas baugiai pasikeis, aptversim aukštą tvorą, pada-rysim savo atskirą respubliką, nes porą milijonų dolerių nau-vesnos statyboms kur nors už-trą nenuėjo veltui. Išaugo jau-nos kartos, kurios savo gyva

VI. Rmjs

IŠ ARTI IR TOLI

komisijos nariai ir apylinkių atstovai, rinkti apylinkės susi-rinkimo po vieną nuo kiekvieno 50 apylinkėje registruotų lie-tuvių. Dabartinė apygardos valdyba susideda iš trijų narių: Vytautas Petrulis pirm., Pra-nas Turūta vicepirm., ir Jonas Urbonas sekr. ir išd. Kontrolės komisija: Česlovas Staniulis, Leopoldas Heiningas ir Balys Gražulis.

— Matulaičio namuose Putna-me, Conn., mirusio Kazimiero Vilko našlė Frida Vilkienė ap-sigvyveno savo sesers Onos Sau-čiūdas, Z. Juknevičius, L. Sruo-ga, J. Svenčionis, kun. A. Steig-vilas ir K. Kliuga.

PRANCOZIJOJ

— Dail. Zibunto Mikšio pa-aikškinimas: "Gimtasias kraštas". Vilniuje š. m. vasario 5 d. (Nr. 6) išspausdino du mano darbu ("Seną pilį" ir "Pirato nuota-ką") su M. Macijauskienės

tekstu, kurį užvardijo "Grafikos darbai iš Paryžiaus". Paskutinis sakiny — "Pateikiame porą ž. Mikšio atsiųstų grafikos dar-bų". Jokių darbų "Gimtajam kraštui" nesu siuntęs (ir tokia mintis man visai galvon neatėi-tų). "Gimtasias kraštas" nuo-traukas pasidarė ne nuo mano darbų (nes tų darbų niekas Lie-tuvoje neturi), bet iš A. Kezio, SJ, leidinio "Zibuntas Mikšys Slides. Lithuanian Photo Lib-rary. Chicago 1969". M. Maci-jauskienė jau seniau buvo ra-šiusi apie mane, bet "Gimtasias kraštas", išsiskiręs iš jos teks-to, kas jam patinka, pabaigė sa-vo pridėtu melu."

VOKIETIJOJ

— Šv. Kazimiero kunigų ko-legijos sekretorius — prelatas dr. Ladas Tulaba lankėsi Ham-burge, Neustadte, Luebecke, Le-benstedte, Hannoverėje, Rends-burge, Bremene, Pinneberge, Neumunsteryje, Lüneburge ir kitur. Jis čia norėjo arčiau su-sipažinti su lietuvių reikalais. Jam patiko Siaurės Vokietijos lietuvių, kad jie pasiliko ištiki mi Dievui ir Bažnyčiai ir kad jie moka vieni su kitais nuosir-džiai bendrauti ir vieni kitiems pagelbėti. Svečias lankėsi tose bažnyčiose, kur laikomos pa-maldos. Jis šia atlaikė pamal-das, skelbė Dievo Žodį ir teikė Šv. Sakramentus. Daugelis lie-

tuvių buvo laimingi šio garbin-go svečio apsilankymus, nes pasinaudojo jo patarnavimais. — Vokietijos Lietuvių kultū-ro draugijos pirm. dr. Alina Veigel-Plechavičiūtė š. m. kovo 13 sukvietė į savo namus ku-rortiniame apskr. mieste Freu-denstadte keliasdešimt lie-tuvių kultūrininkų praleisti sa-vaitgalį. Po žemaitiškų pietų ir kavos dr. E. Baumanas pas-kambino porą M. K. Ciurlionio kompozicijų pianui. Svarbiau-sioji pokalbių tema buvo Kalan-tos mirtis ir jos prasmė. Po įžanginių kun. A. Rubiko pa-stabų, visi dalyviai gyvai įsi-jungė į svarstymus. Visų pa-reikštos nuomonės buvo gerai išmąstytos. Ypač įdomu buvo išgirsti neseniai iš Lietuvos at-vykusius. Iš magnetofono juo-stos buvo perduotas Jono Jura-čo pasakojimas apie Kalantos susideginimą ir jo pasekmes.

Rytojaus dieną buvo perskai-tyta pora eilėraščių. J. Glemža pranešė apie "Labdaros" veik-lą. Šv. Elzbiotos koplyčioje kun. K. Senkus aukojo šv. Mi-šias ir pasakė pamokslą. Tur būt pirmą kartą joje skambėjo lietuviškos giesmės.

OKUPOUOTOJE LIETUVOJE

— Mokytojai ir aukštųjų mo-kyklų dėstytojai okupuotoje Lietuvoje labai apkrauti oku-pantų įsakytomis komunistų par-tijos posėdžiais ir kitais parti-niais darbais.

ISPANIJJOJ

— Madrido radijas tęsia Vli-ko programų translaciijas oku-puotai Lietuvai. Naujasis Ispa-nijos informacijų ministeris lie-tuvių, latvių ir estų laidas buvo sustabdęs 1975 m. gruodžio 24 d. Po Vliko atitinkamų žygių lietuviškos laidos vėl yra leis-tos, tik dabar jos perduodamos ne kasdien, o du kartus per sa-vaitę — trečiadieniais ir šešta-dieniais.

URUGVAJUI

— Vyriausias Urugvajaus ka-riumenės vadas gen. Leit. Julio C. Vadora Razier pasveikino Lietuvos atstovą Anat. Grišo-ną ryšium su Lietuvos nepri-klausomybės paskelbimo nauja sukaktimi ir per jo tarpinika-vimą prašė karštai pasveikinti visą lietuvių tautą.

Pagerbkime mūsų

MOTINAS

įjungdami jas į šį

specialų

šv. Mišių devindienį!

MOTINŲ DIENOS NOVENA — gegužės 1 — 9 d. d. Marijonų vienuolyno koplyčioje

Ši novena, į Vilniaus Aušros Vartų Stebukl. Gailestingumo ir Nepaliaujamos Pagalbos šv. Dievo Motiną Mariją, bus celebruo-jama už mūsų motinas, pamotes, uošves, močiutes ir žmonas, gyvas ir mirusias.

Reikšdamas/a dėkingumą už motinos meilę ir pasiaukojimą, įjungiu ją į šv. Mišių noveną.

Motinos vardas gyva/mirusi

Novena sukoju

Vardas, pavardė

Adresas

Marian Fathers, 6336 S. Kilbourn, Chicago, IL 60629